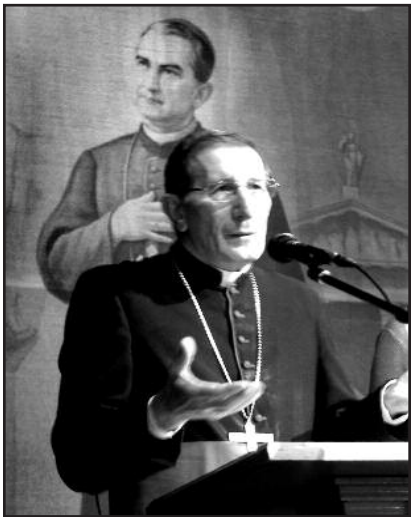

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Paminėta pal. J. Matulaičio
gimimo dangui diena – 8 psl.

- Tema: Ekumenizmas šiandien – 2
- Apie tos pačios lyties asmenų santuoką – 3
- Ateikite paveizėti krutinamųjų! – 3
- Kaip mes žaidėme revoliuciją – 4
- Šv. Kūčios JAV LB Sunny Hills apylinkėje – 4
- Šv. Martyno vakaras Seattle, WA – 5
- Kas taps šauniausia ponija Čikagoje? – 6
- Šventadienis – 8
- Kultūrinė veikla (6) – 9
- Saldus vynas – su kopūstais? – 10–11

Valiutų santykis
1 USD — 2.57 LT
1 EUR — 3.45 LT

Paminėta Holokausto aukų atminimo diena

Iš k.: LR gen. konsulas New York V. Sarapinas, LR GK Trečioji sekretorė Laura Žiliajevaitė, Jamaikos generalinis konsulas NY Herman G. LaMont, Kipro generalinė konsulė NY Koula Sophianou, Graikijos konsulas NY Evangelos Kyriakopoulos, Scott Richman nuotr.

New York/Washington, DC (LR ambasados JAV ir LR gen. konsulato NY info) – Sausio 27 d. paminėta Holokausto aukų atminimo diena. 2005 m. Jungtinės Tautos (JT) išleido rezoliuciją, kuria parinko šią datą atminti ir pagerbti genocido aukas. Sausio 25 d. Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovė JT, ambasadorė Raimonda Murmokaitė ir Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas dalyvavo oficialiame JT Holokausto aukų pagerbime „Gelbėjimas Holokausto metu: drąsa rūpintis“, skirtame pagerbti Pasaulio

LR JAV ambasadorius Ž. Pavilionis.

Teisuolius ir ypatingai diplomatus, gelbėjusius žydus. Renginio metu kalbą pasakęs Izraelio nuolatinis atstovas JT Ron Prosor paminėjo ir japonų diplomata Chiune Sugihara, dirbusį Lietuvoje.

LR ambasadorius JAV ir Meksikai Žygimantas Pavilionis sausio 25 d. Tarptautinę Holokausto aukų atminimo dieną paminėjo JAV Holokausto memorialiniame muziejuje Washington, DC. Renginio metu ambasadorius kartu su išsigelbėjusiais nuo Holokausto asmenimis uždegė atminties žvakutes.

Didžiausias dėmesys – ekonomikai ir emigracijai

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Ministrų kabinetas didžiausią dėmesį šiais metais skirs ekonomikos skatinimui ir emigracijos klausimams, teigia premjeras Algirdas Butkevičius, su ministrais aptaręs Vyriausybės 2013 m. veiklos svarbiausius uždavinius. Svarbiausias dėmesys bus teikiamas ekonomikos skatinimui, darbo vietų kūrimui, socialinės atskirties mažinimui, pasirengimui pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai, švietimo, mokslo, kultūros ir sveikatingumo paslaugų kokybės

gerinimui, taip pat energetikai – šis klausimas pagal svarbą priskirtas kartu su emigracija.

Ministras pirmininkas taip pat pažymėjo, jog apie konkrečius sprendimo būdus kol kas nebuvo kalbama, tačiau ministerijos yra paragintos ne tik kurti prioritetus, bet ir ieškoti priemonių išskylantiems klausimams spręsti. Pasak A. Butkevičiaus, Vyriausybės iškeltais uždaviniais vadovausis atskiros ministerijos ir pagal tai keis strateginius 2013 m. veiklos planus.

Lietuva aplenkė Estiją pagal palankias sąlygas verslui

Verslo centras „1000“ Kaune.

Lietuva užima 37-ą vietą pagal sąlygas verslui, nurodo naujienų agentūra „Bloomberg“, sudariusi 50-ies šalių reitingą. Šiemet Lietuva aplenkė Estiją, tačiau vis dar šiek tiek atsilieka nuo Latvijos. Tarp Baltijos valstybių Lietuva vienuoliktą vietą pagerino sąlygas verslui, kad žengtų į priekį. Kitos Baltijos valstybės lentelėje smuktelėjo. 2012 m. nuveikti darbai leido Lietuvai pakilti iš 40-os vietos į 37-ą. Latvija smuktelėjo iš 28 į 36-ą, Estija – iš 34 į 43-ą. Lietuvos kaimynė Lenkija per metus pakilo dviem pozicijomis, į 20-ą vietą.

Kaip Lietuvos stiprybė nurodoma krovinių pervežimų kaštai (72,4 proc. iš 100 galimų), tačiau mažiau materialių išlaidų eilutėje, kuri apima korupcija, žmogaus teises, infliacija, mokesčių pritaikymą ir kt. surinkta vos 54,6 proc.

Kaip ir praėjusiais metais, pirmoje lentelės vietoje liko Honkongas. Per metus per vieną vietą pakilo JAV (2), keturiomis – Japonija (3). Toliau rikiuojasi Olandija (4), Vokietija (5), Australija ir Kanada (6–7), Singapūras (8), Danija (9) ir Jungtinė Karalystė (10).

Lentelė sudaryta atsižvelgiant į šešis veiksnius, kiekvieną vertinant nuo 0 iki 100 proc., kai 100 proc. yra aukščiausias įvertinimas. Atsižvelgiama į tokius dalykus kaip ekonominė integracija, verslo sukūrimo kaštai, verslo sąnaudos darbuotojams ir medžiagoms, logistikos kaštai, išlaidos susijusios su nematerialiais dalykais ir vartotojų bazė.

Redakcijos žodis

Kiekvieną kartą sėsdama rašyti el. laišką, galiu pasirinkti, kaip jį rašyti: su lietuviškais rašmenimis ar be jų. Jau senokai esu nusprendusi: jei techninės galimybės leidžia, visi iš mano el. pašto dėžutės išsiunčiami laiškai turi būti su lietuviškais rašmenimis. Turiu prisipažinti, jog pradžioje nebuvo lengva. Užtat dabar lietuvišką laišką parašau per tokį pat laiką kaip ir laišką be lietuviškų rašmenų. Tokį mano apsisprendimą kitais žodžiais nusako Bernardinai.lt kalbinamas Europos Parlamento narys Algirdas Saudargas, besidomintis kalbos technologijomis. Primindamas mums apie glūdinčias tautines vertybes, jis sako, jog, atėjus naujiems laikams, kalba turi prie jų prisitaikyti. Šiuo atveju tai reikštų, jog kalba turi tapti „raštinga“ ir skaitmeninėje epochoje. Bet dar svarbesnė, mano nuomone, yra kita Saudargo išvada. Pasak parlamentaro, raštinga kalba – tai ne vien abėcėlė, reiškianti kalbos tapimą raštinga, tai – visos kalbinės bendruomenės reikalas; ir ji savo kalba turi pasirūpinti taip, kaip ja rūpinosi ankstesnės kartos.

Vyr. red. Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00 Pima klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00 Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00 Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00 Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė dalia.cidzikait@gmail.com Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. • Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba. • Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. • Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

TEMA: EKUMENIZMAS ŠIANDIEN

Ko skruzdės moko ekumenizmą?

TOMAS VILUCKAS

Juk būti „ekumenistu“ nepatogu, net šiek tiek kvailoka, nes tai reiškia, jog tiki neįmanomais dalykais, kad į kitus nežvelgi per įtarinėjimų prizmę, jog esi atsikratęs konfesinio teisumo laikysenos. Ir tai nėra lengva, nes reikia nuolat pranokti save, peržengti mąstymo ribas ir šablonus.

Pasibaigė dar viena Maldos už krikščionių vienybę savaitė. Vieniems ji buvo tik eilinė pareiga, kitiems – papildoma liturginė bei maldos praktika, bet yra ir tokių, kuriems ši malda – nesumeluoto širdies troškimo pareiškimas. Tačiau ekumenizmas susiduria su rimtomis konfesinio siaurumo problemomis, kurios neleidžia autentiškai atsiliepti į krikščionių vienybės imperatyvą.

Kai prabylama apie krikščionių vienybę, pirmoji reakcija, su kuria tenka susidurti, kad tai – iliuzija, neįgyvendinamas dalykas. Bažnyčių ir krikščioniškų bendruomenių tiek daug, jų doktrinos tokios skirtingos, o jų tradicijos tokios svarbios, kad, rodos, kalbėti apie kažkokį susijungimą yra paprasčiausiai naiivu. Todėl natūralu, kai žodis „ekumenizmas“ kelia nevilties bei bejėgiškumo jausmus.

Kita paplitusi nuostata – svarbiausia išlaikyti savo konfesinę tapatybę. Tai – saugumo jausmo kalba, kai bijoma prarasti kai ką esmingo, todėl nedaromi jokie žingsniai į priekį, kurie bent kiek gręstų įprastiems mąstymo bei elgesio modeliams. Tuomet žodis „ekumenizmas“ palieka abejingus.

Tačiau egzistuoja ir įsitikinimas, kad kitų krikščionių pažiūros yra eretiškos, naujaamžiškos arba pagoniškos. Šiuo atveju „dialogas“ su kitos konfesijos išpažinėju yra suvokiamas tik kaip galimybė „pertempti“ netikėlį į savo vienintelės Bažnyčios gretas. Tokiam galvojimui žodis „ekumenizmas“ kels tik susierzinimą.

Šios nuostatos yra vyraujančios tarp krikščionių, ir tai paaiškina, kodėl ekumeninis judėjimas nūdien yra toks inertiškas ir stagnuojantis. Juk būti „ekumenistu“ nepatogu, net šiek tiek kvailoka, nes tai reiškia, jog tiki neįmanomais dalykais, kad į kitus nežvelgi per įtarinėjimų prizmę, jog esi atsikratęs konfesinio teisumo laikysenos. Ir tai nėra lengva, nes reikia nuolat pranokti save, peržengti mąstymo ribas ir šablonus.

Tad ekumenizmas yra rizika bei iššūkis. Kitaip tariant, ne patys maloniausi išgyvenimai, kurių žmogus instinktyviai vengia. Todėl tik antgamtinės malonės įkvėptas krikščionis ryžtasi rimtai priimti ekumenizmo pareigą. Ji reiškia, kad reikia praplėsti širdį, o tai įmanoma tik meilės dėka. Todėl dar 1920 m. Graikijos Stačiatikių Bažnyčios galva, Atėnų arkivyskupas Chrizostom Papadopol yra pasakęs: „Deja, dogminė vienybė sunkiai pasiekama, tad ji neturėtų būti išankstinė sąlyga, nes vienijimasis krikščioniškosios meilės perspektyvoje gali išlyginti kelią į vienybę.“

Toji meilė nėra polėkis ar malonūs žodžiai, bet nuolatinis įdirbis ir dažnai išoriškai nevaisingas. Tikroji meilė visada žvelgs į kito naudą, plėšys savo egoizmą, kantriai ties tiltus tarp nesusieinančių krantų. Aki-vaizdu, kad jos stokojama ekumeninėse pastangose, nes apsiribojama tik mandagiomis šypsenomis ir politinio pobūdžio kalbomis.

Šios meilės ir turėtų išprašyti maldos už krikščionių vienybę. Be jos visos apeigos, pamokslai ir renginiai yra prėski. Ji – ta druska, kuri mūsų santykiams suteikia

skonio. Be jos ekumenizmas tėra dar viena politinė veikla, kurių ir taip apstu bažnytiniame gyvenime.

Pabaigai – „vietoj moralo“ istorija su dvigubu dugnu. Prie Raudonosios jūros krantų buvo įsikūręs vienas vienuolynas, kuriame gyvenimas jau seniai tekėjo nuobodžiai, buvo bespalvis ir nykus. Galiausiai vieną dieną vienuolyno vyresnysis ilgai ir atidžiai žiūrėjo į skruzdėlių gyvenimą. Jis pamatė, kaip išradingai jos kaupė savo atsargas. Ir tuomet jo liūdesys dingo. Jis susikvietė vienuolius ir jiems tarė: „Broliai, mums reikia sugalvoti kažką naujo mūsų gyvenime. Jei krikščionys praras savo išradingumą, pasaulis bus pa-

smerkta mirti.“

Jei ekumenizmas nebus išradingas ir kūrybingas kaip meilė, jis mirs. O su juo ir krikščionybė atrodys apgailėtinas reiškinys, išsiskydęs keliasdešimties tūkstančių bažnyčių pavidaluos.

Bernardinai.lt

LAIŠKAI

TEISINGUMAS IR ĮSTATYMAI LIETUVOJE

Per amžius įstatymų leidimas, jų aiškinimas ir pritaikymas Rusijoje buvo vien jos valdovų ir jų pavaldinių privilegija. Viešojoje erdvėje nebuvo jokių diskusijų apie įstatymus ar jų leidimą, todėl visuomenė buvo mažai susipažinusi su įstatymų esme. Tai ypač buvo būdinga buvusiai Sovietų Sąjungai, kur partija leisdavo įstatymus papuošimams, siekdama nuslėpti tikrovę, o tų įstatymų pritaikymą pavedė KGB.

Lietuva, iškentėjusi 50 metų sovietinės okupacijos, yra stipriai paveikta rusiško požiūrio į įstatymus ir jų vykdymą, kas gerai matyti dabar, atgavus Nepriklausomybę. Įvykiai Garliavoje aiškiai parodė, kad didelė visuomenės dalis į įstatymus ir jų vykdymą žiūri kaip į atskirą dalyką, ne visuomet juos liečiantį, kuriuos, iškilus reikalui, galima ir reikia lengvai ir greitai keisti. Sukrėtė ir suskaldė visuomenę iš jos dėmesio neišnykstantys Garliavos įvykiai. Dalis visuomenės galvoja, kad susibūrusių žinomų asmenų nuomonė yra svarbesnė už esamus įstatymus, nes ji yra teisingesnė ir dėl to nereikia vykdyti jai prieštaraujančių esamų įstatymų.

Tokia nuomonė apie įstatymus ryškiai skiriasi nuo Vakarų kraštuose esančios praktikos, į kurią lietuviai turėtų atsižvelgti. Vakarų kraštuose, kur visuomenė dalyvauja įstatymų leidime jau šimtmečius, nutinkantys keisti įvykiai yra sprendžiami pagal galiojančius įstatymus. Iškilus žmonių nuomonei, kad esantys įstatymai neatitinka susidariusių aplinkybių, tik tada bandoma tuos įstatymus papildyti arba pakeisti.

Jeronimas Tamkutonis
Chicago, IL

Tos pačios lyties asmenų santuoka sudaroma tarp dviejų vyrų arba dviejų moterų, suteikiant homoseksualioms poroms tokias pat teises kaip ir heteroseksualių porų sudarytose santuokose. Kai kuriose šalyse sukurtas specialus partnerystės institutas homoseksualioms poroms.

Tos pačios lyties asmenų santuokos šalininkai savo nuomonę grindžia universalia žmogaus teisių samprata, teisinės ir socialinės lygybės siekiu. Priešininkų argumentai vadovaujasi socialinėmis tokių santuokų pasekmėmis, tradicijomis, politiniais ar religiniais įsitikinimais. Interneto enciklopedijos „Vikipedija“ teigimu, didžiausios religinės bendruomenės – daugelis krikščionybės atšakų, islamas ir judaizmas – jokių homoseksualių sąjungų nepripažįsta ir nelaimina.

2001 m. Nyderlandai tapo pirma šiuolaikine valstybe pasaulyje, įteisinusia tos pačios lyties asmenų santuoką. Iki 2010 m. jas dar įteisino devynios valstybės: Belgija, Ispanija, Kanada, Pietų Afrika, Norvegija, Švedija, Portugalija, Islandija ir Argentina. Tos pačios lyties santuokas taip pat registruoja penkios JAV valstijos – Massachussetts, Connecticut, Iowa, Vermont, New Hampshire ir JAV sostinė Washington, DC. Pagal Lietuvos Konstitucijos 38 straipsnį, santuoka sudaroma laisvu vyro ir moters sutarimu. Lietuvos įstatymai draudžia tuoktis tos pačios lyties asmenims.

Tos pačios lyties santuokoms prieštarauja ir Katalikų Bažnyčia. Pradžioje tas prieštaravimas buvo moralinis, paremtas Bažnyčios autoritetu, tradicija ir mokymu. Net vengta leisti į bet kokias diskusijas. Su laiku tokios taktikos atsisakyta ir dabar galima pastebėti rimtas Bažnyčios pastangas ištraukti į racionalias diskusijas, kur palaikoma taip vadinama tradicinė santuoka. Vienu tokių pastangų pavyzdžiu yra Bradon Vogt straipsnis, paskelbtas š. m. sausio 13 d. katalikų savaitraštyje OSV.

Straipsnio autorius sako kalbėsiąs apie civilinę metrikaciją, o ne Bažnyčios sakramentą, nors abi sąvokos yra giminingos. Savo aiškinimuose ar paaiškinimuose autorius vengia religinių įtikinimų. Jo atsakymai nesiremia Šventuoju Raštu ar Dievo apreiškimu, bet yra paremti protavimu, filosofija, biologija ir istorija. Straipsnyje pateikiami atsakymai tik į kitos pusės iškeltus teiginius. Atsakymuose nekalbama apie teigiamus tradicinių vedybų požymius.

Vedybų supratimas išsivystė palaipsniui ir gali toliau keistis – teigia tos pačios lyties asmenų vedybų šalininkai. Bradon Vogt atsako: istorijos tėkmėje keitėsi vestuviniai papročiai ir vedybų apeigos, tačiau visą laiką į vedybas buvo žiūrima kaip į

Apie tos pačios lyties asmenų santuoką

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

viešą ir ilgalaikį išipareigojimą tarp vieno vyro ir vienos moters, kurio užduotis buvo vaikų gimdymas ir jų auklėjimas.

Tos pačios lyties asmenų vedybos yra lygybės reikalas. Vogt pripažįsta, kad tai – stipri emocinė priežastis, nes visi nori lygybės ir teisingumo. Jis primena draudimą moterims balsuoti ir pilietinių teisių suvaržymą juodajai rasei. Autoriaus manymu, reikia skirti lygybę nuo vienodumo. Reikia skirti skirtingų asmenų lygybę ir tarpasmeninių santykių lygybę. Nevedęs vyras ir netekėjusi moteris, neatsižvelgiant į jų lytinę pakraipą, gali vestis. Įstatymas dėl to yra nešališkas, kaip jis yra nešališkas rasės ir religijos atveju. Didžiausias skirtumas yra, kad tos pačios lyties pora negali gimdyti savo vaikų. Vaikams reikia skirtingų lyčių tėvų, ir tai yra vaikų teisė.

Kiekvienas turi teisę vesti (ištekti) už ko tik nori. Tačiau iš tikrųjų taip nėra. Vyras negali vesti mažametės mergaitės ar artimos giminaitės. Jei vyras lygiai vienodai myli dvi moteris, jis neturi teisės abiejų jų vesti, nors jos su tokiu sprendimu sutiktų. Valdžios dėmesys vedyboms nėra paremtas tų asmenų meilės vienas kitam įteisinimu, bet remiasi galimybe, kad tokia pora susilauks vaikų. Kadangi valdžia rūpinasi visuomenės gerove ir jos išlikimu, ji tokius santykius reguliuoja vedybomis. Niekas niekam nedraudžia mylėti ką jis ar ji nori, bet tai nereikia, kad valstybė visus tokius santykius formaliai įteisins vedybomis.

Tos pačios lyties vedybos ne mūsų reikalas, tai kam čia sielotis? Tačiau taip nėra, nes vedybos yra visuomenės sąranga ir veikia kitus. Teisiškai leidžiamos tos pačios lyties vedybos ardo tradicines vedybas. Kai 2005 m. tokios vedybos buvo įteisintos Ispanijoje, vedybų skaičius labai nukrito. Tas pats atsitiko Nyderlanduose. Vedybų sąvokos praplėtimas sumenkina pačią vedybų sąvoką ir jos tikslus. Tokiu atveju žmonės į vedybas rimtai nebežiūri. Po įstatymo pakeitimo Kanadoje, Toronto mokyklų sistema įvedė pamokas, kur keliamas homoseksualizmas ir menkinamas heteroseksualizmas. Tėvams užprotestavus, mokyklos neleido tėvams savo vaikų iš mokyklų atsiimti. Vienas Kanados vyskupas buvo tiriamas Pilietinių teisių komisijos, nes viename savo straipsnyje rašydamas apie Katalikų Bažnyčios požiūrį į homoseksualizmą neva pažeidęs kitų teises.

Tos pačios lyties vedybų sąvokos pakeitimas neves prie kitų pokyčių. Tos pačios lyties asmenų vedybų įteisinimas prives prie reikalavimų įteisinti ir daugiapatystę. Atitolinus vedybų sąvoką nuo biologinių šaknų, nelieka geros priežasties paklusti bet kokiam kitam atvejui. Apie tai Vogt savo straipsnyje nerašo, bet aš galvoju, kad už kokių 50 metų ar greičiau bus reikalaujama įteisinti meilės

ryšius tarp žmonių ir gyvulių. Jau yra buvę atvejų, kur teismai šuniui suteikė juridinio asmens statusą ir patvirtino užrašytą jam palikimą.

Vaikams skirtumo nebus, nes nėra skirtumo tarp tos pačios lyties ir skirtingos lyties tėvų. Pradžioje bandyta įrodyti, kad skirtumų nėra, bet „įrodomoji medžiaga“ nebuvo mokslškai patikima ir buvo pasiskubinta su išvadomis. Vėliausi duomenys, paskelbti Texas sociologo Mark Regnerus, rodo, kad daugeliu atveju vaikai, užauginti tos pačios lyties tėvų, mokykloje buvo mažiau pažangesni nei vaikai, gimę priešingos lyties biologinių tėvų šeimoje.

Pasipriešinimas tos pačios lyties vedyboms remiasi baime, homofobija ir religine neapykanta. Tokiu teiginiu norima užčiaupti tokioms vedyboms nepritariančiųjų burnas. Tai neracionalūs užsipuolimai prieš skirtingos lyties asmenų vedybų rėmėjus. Nereikia būti kokios nors religijos išpažinėju, kad prieštarautumei tos pačios lyties asmenų vedyboms. Tarp prieštarautojų minimi Sokratas, Plutarchas, Platonas, Aristotelis, Šv. Tomas Akvinietis, Kantas ir Gandhi.

Matomos pastangos yra panašios į pilietinių teisių sąjūdį apie 1960 m. Tai perša mintį, kad rasė ir lytis yra panašios sąvokos. Tačiau skirtingų rasių ir tos pačios lyties asmenų vedybos nėra tolygios. Tik pirmuoju atveju tokios poros gali susilaukti savo vaikų. California valstijoje balsuotojams pasisakius dėl tos pačios lyties asmenų vedybų, apie 70 proc. juodosios rasės balsuotojų parėmė priešingos lyties asmenų vedybas kaip teisėtas.

Tos pačios lyties asmenų vedybos yra neišvengiamos, tad reikėtų paklusti istorijos raidai. Paskutiniuose rinkimuose trys JAV valstijos – Maine, Maryland ir Washington – pasisakė už tradicines vedybas, nors daugumos balsuotojų procentas siekė tik apie 53. Iki šiol šešiose JAV valstijose turimi įstatymai nebuvo tiesioginiu balsavimu priimti, bet seimūnų ar teismų „primesti“. Gyventojų apklausos rodo, kad JAV apie du trečdaliai apklaustųjų remia tradicines vedybas.

Niekada savo gyvenime nemaniau, kad kada nors teks ar reikės šia tema rašyti. Žinau, kad už kampo tykoja daug kitų temų, laukiančių mano dėmesio, bet apie tai – kitą kartą.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Ateikite paveizėti krutamųjų!

ALGIS VIRVYTIS

Prie atdarų arklidės durų garsiai žemaitiškai ragino Amerikos karys, ranka rodydamas eiti vidun. 1945-ųjų rudens vakarą dipukų lageryje, Vokietijoje, buvo rodomas amerikietiškas filmas. Arklidės palubėje kabėjo pora elektros lempų, ant sienos – didelė balta drobė, ant dėžės – kino aparatas, prie jo – kramtydami gumą, mosuodami rankomis kažką tarpusavy kalbėjo trys Amerikos kariai. Lietuviškai kalbantis amerikietis uždarė arklidės duris ir suriko: „Tuoį rodys krutamuosius!“

Staiga arklides pripildė ausų būgnelius plėšiantys būgnų garsai ir trimitų klyksmas, o ant baltos drobės atsirado vaizdas: prie upelio būrelis indėnų vaikų taškėsi ir bėgiojo, indėnės kažką kepė ant laužo, indėnai vyrai šnekučiavosi, rūkydami didelę pypkę, leisdami ją iš rankų į rankas... Staiga iš kažkur atsiradę baltieji skerdžiai (dar vadinami kaubojais) užpuola indėnus. Vaikai ir

moterys, klykdami iš išgąščio, pradėjo bėgioti į visas šalis, indėnai vyrai su strėlėmis bandė gintis, o skerdžiai šaudyti. Iš kažkur pasirodę Amerikos raiti kareiviai tęsė indėnų žudynes. Indėnų moterims ir vaikams pradėjus klykti ir verkti, verkti pradėjo ir dipukų vaikai bei moterys, o JAV kareiviai, vis kramtydami gumą, rėkė mums, lietuviams, nesuprantama kalba. Kitą dieną ilgai buvo kalbama, kodėl toks baisus filmas dipukams buvo rodomas. Vienas iš dipukų, gyvenęs JAV, pasakojo, kad ten mėgstami žiaurūs filmai su daug žudynių ir kankinimų, mat jie pelningesni filmų gamintojams.

Atvykus į Ameriką, buvo nuostabu matyti ketverių-penkerių metų vaikus, aprengtus kariškomis uniformomis, su šonuose prikabintais plastmasiniais revolveriais, rankose laikančiais žaislinius šautuvus. Vaikas, eidamas gatve su mamyte, retkarčiais pakeldavo šautuvą ir taikydavo į praei-

vį garsiai sušukęs: „Bang, bang.“ Mamytė nusišypsodavo, o berniukas toliau šaudydavo.

Jau daug dešimtmečių Amerikos filmai, TV laidos, o paskutiniu metu – ir videožaidimai yra vertinami pagal jų žiaurumą – kuo žiauriau žmonės žudomi, tuo jie vertingesni. Šis verslas turbūt yra pelningiausias Amerikos verslas, gal net pelningesnis už „General Motors“, „Ford“ su „Chrysler“ kartu sudėjus.

Vienas protingas politikas prieš keliolika metų bandė pasiūlyti priimti įstatymą, draudžiantį tuos videožaidimus, kuriuose garbinamos žmonių žudynės. Bet Amerikos didieji kapitalistai pakėlė baisų triukšmą, o Amerikos lobistai (arba politikų kyšininkai) griebėsi visų priemonių, kad įstatymas nebūtų priimtas.

Tad ar turėtų stebinti, kad neseniai tokių videožaidimų ir filmų paveiktas jaunuolis nužudė 22 mokyklos vaikus, 6 mokytojus ir pats save?

TELKINIAI

Washington, DC

Kaip mes žaidėme revoliuciją... ir laimėjome

ROSSETA VINGEVIČIŪTĖ-WILBUR

Lietuvos Respublikos JAV ambasadoje žiūrėdami Giedrės Žickytės filmą „Kaip mes žaidėme revoliuciją“, Amerikos sostinėje dėl įvairių priežasčių gyvenantys lietuviai neišlaikė ir tyliai uždainavo: „Ne tau, Martynai, mėlynas dangus...“ Tyliai ir lyg nedrąsiai, ne taip, kaip dainą apie Martyno panelę ir jo svajones garsiai plėsdavo tūkstantinės lietuvių minios prieš beveik dvidešimt penkerius metus.

Kai režisierės paklausiau, kaip šis filmas atrodo šalyse, kurioje antis tėra šventinis patiekalas, ir kur žmonės už savo laisvę nekovojo jau šimtus metų, G. Žickytė papasakojo nutikimą Vokietijos mieste Liubeke. „Kaip mes žaidėme revoliuciją“ buvo rodomas Šiaurės filmų festivalyje. Pertraukos metu vokiškai nekalbanti G. Žickytė mėgino užsisakyti kavos festivalio kavinėje. Jai padėti pasisiūliusi moteris paklausė, iš kur ji kilusi. Išgirdusi, jog iš Lietuvos, moteris ėmė su įkarščiu pasakoti, jog dieną prieš matė filmą, kuris ją taip sužavėjo, jog ji net apsiverkė, nors sakė, jog filmo peržiūrą patekusi atsitiktinai. Galite įsivaizduoti, kaip moteris apsidžiaugė, sužinojusi, jog jos naujoji pašnekovė yra to filmo autorė.

G. Žickytė taip pat sakė, jog Lietuvoje šis filmas tapo nenuobodžia istorijos pamoka tiems, kurie apie Sąjūdį, mitingus ir „Baltijos kelią“ tik vadovėliuose skaitė ar iš tėvų girdėjo.

Bet net apie Lietuvos dainuojančią revoliuciją mažai tegirdėjusius žiūrovus sujaudins išraiškingi kadrai, įamžinę mažos tautos muzikinę kelionę į Nepriklausomybę. Vidutinio amžiaus vyriškis, suskirdusiomis rankomis taisantis prie jo suklerusio sovietinio automobilio lango priklijuotą lipduką su Vyčiu. Pagyvenusi moteris, šluostanti ašaras skambant tautinei giesmei. Berniukai, mėginantys paaiškinti, prieš ką vyksta mitingas – prieš tarybų valdžią ar tris sutartis. Filosofas ir vienas Sąjūdžio pradininkų Arvydas Juozaitis, kantriai aiškinantis nepatikliam kaimiečiui, kas vyksta „ant Lietuvos“, ir kad tie keistai atrodantys muzikantai ne tik groja ir dainuoja, bet ir laisvės trokšta.

Galbūt „Baltijos kelio“ ar LTSR vėliavos nuleidimo Seime kadrai ne kartą matyti, tačiau šiame filme matytų kadru ne tiek daug, ir net jie atrodė kitaip, nes prieš juos yra daugybė emocionalių ir nepakartojamų akimirkų, kurias filmo kūrėjai išrinko iš daugybės valandų filmuotos medžiagos. Išrinko ir sudėjo taip, jog gumulas gerklėje įstringa ir ašaros akyse sužvilga ne vieną kartą. Filme talentingai Algirdo Kaušpėdo ir jo bičiulių kuriamas *performansas* yra ir postūmis, ir fonas Lietuvą pakeitusiems įvykiams.

Tiesioginė grupės „Antis“ dalyvavimo istoriniame Lietuvos virsme liudininkė, buvusi Algirdo Kaušpėdo žmona, žinoma architektė Audra Kaušpėdienė pradžioje labai taikliai pastebi, jog „Antis“ ir kitas inteligentiškas sukilimas kilo todėl, kad nebuvo kito pasirinkimo. „Nereikėjo rinktis, iš kurios kolekcijos drabužius pirkti, nes nebuvo jokios kolekcijos; nereikėjo rinktis tarp tos išpjuvos ir anos išpjuvos, nes nebuvo jokios išpjuvos“, – sako A. Kaušpėdienė apie netikėtos revoliucijos ištakas.

Vienas bene įdomiausių „Kaip mes žaidėme revoliuciją“ įvykių yra grupės „Antis“ pasirodymas labai populiariame Sovietų Sąjungos Centrinės televizijos muzikiniame ringe. Matai, jog ne skardžiabalsė laidos vedėja, ne piktokas žiūrovas nesuvokia, kas vyksta ir kur skrenda „Antis“. Ir ne todėl, kad „Antis“ dainuoja lietuviškai, o A. Kaušpėdas rusiškai kalba su akcentu ir apsimeta

mis asmenybėmis.

G. Žickytės filmas yra sava laikis ir todėl, kad, kaip sakė LR ambasados JAV misijos vadovo pavaduotojas, ministras patarėjas Simonas Šatūnas, šiuo kruvinų revoliucijų Artimuosiuose Rytuose ir kitur laikotarpiu reikia parodyti, jog laisvę galima iškovoti ir dainuojant bei žaidžiant revoliuciją.

Žinau, jog filmo kūrėjai ieško lėšų „Kaip mes žaidėme revoliuciją“ išleisti DVD formate, tikiuosi, jog greitai jį savo kolekcijoje galės turėti lietuviai tiek šiaurės, tiek ir anapus Atlanto.

Sunny Hills, FL

Šv. Kūčios JAV LB Sunny Hills apylinkėje

ELENA ŽEBERTAVIČIENĖ

Sunny Hills lietuviai jau daugelį metų ruošia bendras Kūčias. Gruodžio 24 d. jos buvo suruoštos ir atšvestos šios apylinkės pirminkės Elenos Žebertavičienės namuose.

Kaip ir pridera pagal lietuviškus tradicinius papročius, stalai buvo padengti baltomis lyg sniegas staltiesėmis, viskas šventiškai papuošta. Įspūdingai atrodė nupieštos širdelės su lietuviškos trispalvės spalvomis, kurių viduryje – kiekvieno atsilankiusio vardas. Sužibo daug žvakučių, primenančių Kūčių vakarą išsižiebiančią Vakarinę Žvaigždę. Kūčių vakarienė – ne vien pasivažišinimas, bet ir šventa šeimos apeiga. Su svečiais, atvykusiais iš gretimo Panama miesto, susirinko net 45 žmonės. Mūsų vis mažėjančiai lietuvių apylinkei – tai daug.

Sunny Hills apylinkės pirminkė pasveikino visus susirinkusius, pasidžiaugė, kad dar užteko jėgų lyg vienai šeimai atšvesti mums mielą tradicinę šventę. Perskaitytas JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos šventinis sveikinimas. Padėkota parapijos klebonui msgr. Francis Szczykutowicz ir kun. Antoni už dalyvavimą šv. Kūčių vakarienoje. Viešnia, at-

vykusi net iš Cleveland, Rita Derenčiūtė uždegė žvakę. Prisiminė mirusiuosius, pagerbdami juos susikaupimo minute, nes, pasak senovės lietuvių įsitikinimų, Kūčių vakarą visi – gyvi ir mirusieji – esame kartu.

Valė Zubavičienė kaip visada išraiškingai paskaitė Kūčioms skirtas eiles. Po jos pakviesta Bronė Nakienė ypatingai šventiškai perskaitė D. Staniškienės „Dėkoju tau, Viešpatie“. Maldą sukalbėjo parapijos klebonas Szczykutowicz, palaimino valgius, kurių priruošta ne mažiau dvylikos. Visiems pritariant, užtraukė giesmę „Sveikas, Jėzau gimusis“. Po gražios ir prasmingos maldos pasiūlyta pasidalinti kalėdaičiais. Laužėme ir dalinomės, linkėdami vieni kitiems džiaugtis artėjančiomis šventėmis Kalėdomis, Kristaus atėjimo švente.

Kūčių stalas laukė apkrautais pasninko tradiciniais valgiais, kuriuos pagamino ir sunesė bendruomenės moterys. Pabaigoje gardžiavomės prėskučiais su aguonpieniu, spanguolių kisieliu ir kompotu. Dėkoju visoms šeiminiškėms, padėjusioms suruošti puikias Kūčias. Laimingų Naujųjų metų!

Elena Žebertavičienė.

Elena Žebertavičienė – JAV LB Sunny Hills, FL pirminkė.

Seattle, WA

Švento Martyno vakaras

INTA WIEST

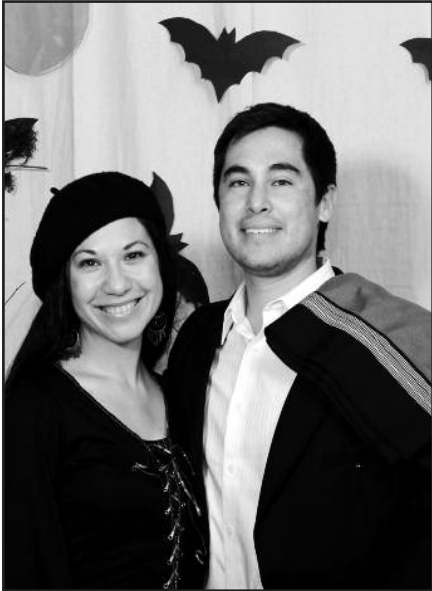
2012 m. spalio 27 dieną University of Washington Baltijos fondo suorganizuota šv. Martyno šventė šiemet buvo išpūdingesnė nei įprasta. Išradingai pasipuošę šventės dalyviai iš visų Pabaltijo bendruomenių susirinko paremti Baltijos studijų programą. Ir jauni, ir vyresnieji dalyviai linkminosi drauge.

Jau antri metai, kai Audrius Chmeliovas ir Artūras Floria įrengia prekystalius ir Latvių salę paverčia tikru turgumi. Daugelis savanorių idėjo nemažai darbo puošdami prekystalius, ant kurių vėliau atsirado daugybė kepinių ir kitų skanėstų, alaus, vyno ir nuostabių gėrybių iš tolimų Pabaltijo kraštų. Tylusis aukcionas pasiūlė gausų visokiųjų gaminių – papuošalų, siuvinių, gėrimų, meno dirbinių, paveikslų, koncertų bilietų ir t. t. – pasirinkimą. Paminėčiau tokius pasiūlymus kaip dviejų savaičių viešnagė Rygoje, keturių valandų pasiplaukiojimas Washington ežere, privatus aštuonių talentingų „Māgi Ensemble“ dainininkų koncertas – kiekvienas galėjo rasti ką nors sau ar draugams. Vaikai taip pat nebuvo pamiršti – apatiniame aukšte

jų laukė „Sėkmės ratas“ ir vaiduoliški siaubo namai.

Vyriausiojo virėjo Jānis Pelēkis hipiški drabužiai skelbė „Ne kariaukime, bet kopūstus raukime“. Jo vadovaujamas virtuvės batalionas tiekė tradicinius raugintų kopūstų su dešra ir virtomis bulvėmis patiekalus; nepamirštas liko ir amerikietiškas moliūgo pyragas. Linksmi ir su išmone programą vedė Caroli Leiman. Lietuvių grupė „Linai“ linksmino svečius dainomis, jiems talkino estų persirengėliai, kurie kėlė vakaro dalyvių nuotaiką savo šokiais ir senoviniais šposais. Estų choras ir grupė „Māgi Ensemble“ dainavo dainas, o vaikai susirinkusius stebino savo išradingomis kaukėmis ir kostiumais, vaizduojančiais žvėris, vabzdžius ir kitokius pasakų sutvėrimus.

Tačiau patį didžiausią išpūdį turbūt padarė iš anksto neskelbtas „Sgt. Pepper’s Lonely Hearts Club Band“ pasirodymas, tą vakarą pavirtęs į „Sergeant Guntis’ Baltic Hearts Club Band“. Nuolatiniai šv. Martyno vakaro lankytojai buvo nustebę, kad Baltijos studijų programos direktorius prof. Guntis Šmidchens vietoj tokio jam įprasto „gandro“ kostiumo vakare dėvėjo grupės vadovo uniformą. Jo pavyzdžiu sekė Irena Blekys ir Paul Orrico. Netrukus supratome to priežastį. Rodydamas išskirtinius poezijos gabumus, Guntis parodijavo keletą „Beatles“ grupės dainų ne tik anglų kalba, bet ir estiškai, latviškai ir lietuviškai, taip sureikšmindamas Baltijos studijų programą. Dainas atliko jau paminėti uniformuotieji dainininkai, kuriems gyvai pri-

tarė studijų programos kalbos dėstytojai: estų Liina-Ly Roos, latvių Kristīne Motivāne ir lietuvių – Aušra Valančiauskienė. Dainų žodžiai buvo rodomi ant didžiulio ekrano, tad išaudrinę žiūrovai taip pat galėjo prisijungti. Net ir prabėgus keletui dienų po vakaro, mūsų ausyse vis dar skamba „UW Baltijos studijos“. Šaunuolis Guntis ir visa jo komanda!

Visą vakarą loterijos bilietus tyliai platino paslaptingos klounas. Didieji loterijos prizai puikavosi didelėse pintinėse, prikrautose visokiųjų gėrybių iš Pabaltijo; paminėtina ir atskira pintinė su medumi. Laiminguosius bilietus traukė tikrų tikriausias mažytis „katinas su skrybėle“, nuženęs tiesiog iš dr. Seuss knygos.

Irenai Blekys paprašius paremti Baltijos studijų fondą, Rotalia Foundation paaukojo 1,000 dol.; prie jo tokiais pat įnašais prisijungė Lietuvių bei Latvių Bendruomenės, estų bendrija paaukojo 500 dol. Aukų skaičius augo ir pasiekė 6,000 dol. Ačiū dosniems aukotojams ir jų šeimoms: Gruver, Kinderis, Morkūnas, Pelēkis-Christopher, Rogainis, Way-Rogainis, Harrison, Konsa, Krastīņš, Pelēkis ir Sinclair. Baigus oficialiąją vakaro

dalį, dalyviai vėl šokio, šikart – pagal estų grupės muziką, atliekamą Liina Teose (akordeonas) ir Ramona Holmes (smuikas), taip pat dalyvaujant muzikantams iš Seattle, Vancouver ir Portland.

Dar ne viskas suskaičiuota, tačiau atrodo, kad bus viršyta 13,000 dol. riba. Didelė padėka skiriama Baltijos fondo komitetui: Andris Rogainis, Vaira Pelēkis-Christopher, Sintija ir Zaiga Phillips, Irena Blekys, Rimas ir Donna Mikšys, Artūras ir Tonya Floria, Tiina Oviir, Caroli Leiman ir Paul Raidna ir daugybei savanorių, aukojusių savo laiką ir energiją šį vakarą paverčiant tikra švente. Taip pat ačiū visiems, kurie dovanuoja įvairius daiktus tyliajam aukcionui ir loterijai, tiems, kurie dalyvavo varžytinėse, ir visiems, kurie atvyko pasidžiaugti šia švente. Ypatingas ačiū estų, latvių ir lietuvių bendruomenėms ir privatiems aukotojams už jų dosnią paramą. Baltijos studijos – tai vienintelė programa Jungtinėse Valstijose, kuri siūlo mokytis visų trijų Pabaltijo kalbų. Pradėkite ruošti kostiumus kitiems metams!

Artūras Floria nuotraukos

Išleistas Valdovų rūmų koklių katalogas

JOVITA SUKACKAITĖ

Kasinėjant Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos teritoriją, rasta viena iš didžiausių Europoje koklių kolekcijų. Norint ją išsamiau pristatyti visuomenei, Valdovų rūmų muziejus išleido archeologo Gintauto Rackevičiaus studiją apie šiuos radinius.

G. Rackevičius monografijoje „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai Vilniuje. XVI a. koklinių krosnių rekonstrukcija. XVI a. koklių katalogas“ aprašo Renesanso laikų krosnių rekonstrukcijos ypatybes, pateikia koklių katalogą. Pasak G. Rackevičiaus, tokios studijos leidžia tiesiogiai prisiliesti prie materialiosios kultūros.

„Vilniuje išliko ištis labai nemaža būtent renesansinių, XVI šimtmečio koklių ir atkuriant rūmus, rūmų eksterjerus, yra išlikusios stebuklingai XVIII a. Pranciškaus Smuglevičiaus sepijos, kurios duoda mums bendrą vaizdą apie tai, kaip rūmai atrodė išorėje. O apie tai, kaip atrodė rūmų vidus, rūmų interjerai, mes labai mažai ką žinome. Ir vienintelis kelias mums išsiaiškinti, būtent nagrinėti tai, kad guli mums po kojomis“, – neslepia dr. G. Rackevičius.

Archeologiniai tyrimai atskleidė koklinių krosnių statybą, funkcionalumą ir meninę puošybą Renesanso laikotarpiu. Kokliai puošti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, jos valdovų ir didikų giminiių herbais, mitologiniais ir religiniais motyvais, siužetais.

Pagal rastus koklius atkurtos Renesansui būdingos krosnys – jos dabar rodomos Valdovų rūmuose.

Pasak knygos leidėjų, archeologiniai radiniai ir Valdovų rūmų muziejaus tyrimai gali suteikti daugiau žinių apie Lietuvos senosios mūro architektūros raidą. Valdovų rūmų muziejus yra išleides knygų ir apie Lietuvos didžiosios kunigaikštystės rūmų gobelenus, žaislus, didikų portretus. Kasinėjant Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos teritoriją, rasta gausiausia Europoje koklių kolekcija. Ją tyrinėjant, atskleistas dar vienas Renesanso kultūros raiškos mūsų šalyje aspektas – koklinių krosnių statyba, funkcionalumas ir meninė puošyba. Anais laikais koklinės krosnys ne tik šildė, bet ir dabino rūmų menes. Jose buvo užslėpta ir socialinė bei kultūrinė informacija. Kokliai puošti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, jos valdovų ir didikų giminiių herbais, monogramomis, heraldiniais ženklais, mitologiniais ir religiniais motyvais, figūriniais siužetais, alegoriniais ir floristiniais vaizdais. Lietuvos materialiojo paveldo tyrimai ir jo rekonstravimas rodo, kad mūsų šalis gyveno tuo pačiu kultūros gyvenimo ritmu kaip ir visa Europa.

Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų teritorijoje 2002–2009 m. vykdytų archeologinių tyrimų vadovo dr. G. Rackevičiaus parengtą knygą sudaro dvi dalys. Pirmoje pateikiama mokslinė studija, skirta Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų rene-

sansiniams XVI a. kokliams ir šioje rezidencijoje buvusių renesansinių krosnių rekonstrukcijoms, kurios buvo įgyvendintos atkuriant rūmus 2003–2009 metais. Antroje knygos dalyje spausdinamas Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų teritorijoje rastų, itin gausių ir vertingų renesansinių XVI a. koklių katalogas. Leidinys pristato mažai žinomą senosios Lietuvos valstybės kultūros ir meno klodą, taip pat atskleidžia europinius ryšius Renesanso epochoje.

Bernardinai.lt

Kas taps šauniausia ponia Čikagoje?

Platonas buvo pirmasis senovės filosofų, ėmęs gilintis į grožio ir meno esmę. Tačiau grožis rūpi ne vien tik filosofams. Artėja pavasaris, ir visos moterys suka galvas, kuo reikės apsirengti, visos nori būti gražios. Ne išimtis ir išeivijoje gyvenančios moterys, todėl grupė jų sumanė suruošti grožio konkursą „Misis lietuvė Čikagoje“. Ir tai nebus tik šiaip sau konkursas. Ant pakylos vaikščios moterys ne tik savo grožį rodydamos, tačiau ir pristatydamos kūrėjų darbus. Apie tai ir kalbamės su įmonės „Artcity24“ įkūrėja Diana Darbutiene.

– Kaip kilo idėja surengti tokio pobūdžio renginį?

– Praėjusiais metais surengus madų parodą „Stiliaus takeliu“ ir pristčius Lietuvos kūrėjų darbus, kilo mintis pakviesti moteris dalyvauti grožio konkurse ir šio konkurso metu parodyti Lietuvos kūrėjų darbus, kurie gali padaryti moterį gražia. Visi žinome, kad mūsų tauta garsi ne tik alumi, krepšiniu, gražiomis moterimis, bet ir nepaprastai talentingais, kūrybingais meno žmonėmis. Veliamo, mezgame, neriame, siuvame, drožiame... Ko tik mes nedarome? Tačiau esame drovūs ir ne visada sugebame pristatyti, parodyti, at-

skleisti savo kūrybos vaisius. Todėl, norėdami padrašinti lietuvius kūrėjus ir organizuojame renginį „Misis lietuvė Čikagoje“. Šiame konkurse susijungs lietuvių moters grožis su lietuvių menininkų kuriamu grožiu.

– Kokia renginio vizija, kada planuojate renginį?

Vizija, kaip jau ir minėjau, – supinti moters ir meno grožį į vieną visumą ir tai perteikti subtiliai, linksmi. Tai – Šauniausios ponios rinkimų ir madų šou derinys. Tuo pačiu – tai parodymas, kad tautinis paveldas gajus ir šiomis dienomis.

Šio renginio lygio kartelę iškėlėme aukštai, stengsimės šiek tiek pakeisti panašiuose konkursuose nusistovėjusias taisykles, norime padaryti renginį originaliu, įsimintinu, šiltu. Galiu paminėti tik tiek, kad šiuos nuotaikingus rinkimus ves žinomas renginių vedėjas iš Lietuvos. Šie rinkimai bus naujas vėjas Čikagos lietuvių padangėje. Renginys vyks balandžio viduryje, tiksliai data ir vieta dar tikslinama ir bus paskelbta vasario-kovo mėnesį.

– Nuo ko pradėsite organizuoti renginį, kada vyks moterų atranka?

– Visų pirma norime, kad atsilieptų moterys, norinčios dalyvauti ir atstovauti Lietuvai Čikagoje. Tai nebus vien įtempta kova dėl grožio, jaunystės, ar karūnos. Nemažas dėmesys bus skiriamas lietuvių menininkų kūrinių pristatymui, o tuos kūrinius gražiai ir linksmi pristatys konkurse dalyvaujančios moterys. Nuskriaustų ir pralaimėjusių nebus.

– Kur turi kreiptis moterys, norinčios dalyvauti konkurse?

– Konkurse dalyvauti norinčios moterys turės užsiregistruoti el. paštu: diana@artcity24.com ir užpildyti dalyvės anketą, o „Facebook“ tinklalapyje artcity24 bus galima sekti įvykius, rašyti pastabas, žinutes, pastabas. Ypatingai griežtos atrankos nebus, dalyvauti galės visos: vienos – kaip „Misis lietuvė Čikagoje“ rinkimų dalyvės, kitos – kaip modeliai. Laukime ir visų norinčių parodyti renginyje savo kūrybą.

Atskleisiu nedidelę paslaptį – kiekvienai dalyvei dizaineris sukurs po išpūdingą rankų darbo vakarinę suknelę.

Būsimos nugalėtojos karūnos maketas.

– Kiek pamenu „Stiliaus takelio“ staigmena buvo žymaus baleto šokėjo pasirodymas. Kuo planuojate nustebinti žiūrovą šiame renginyje?

– Manome, kad pats renginys jau yra staigmena – tai gėrio ir grožio junginys, kuriame staigmenų tikrai netrūks. Iš kitos pusės: kokia tai būtų staigmena, jei ją atskleistume dabar?

Be to, šis renginys bus labdaringas, esame numatę paremti lietuviškas mokyklas Čikagoje.

– Kada ir kur pradėsite prekiauti bilietais? – Vasario mėnesį pasirodys skelbimai, plakatai, o kovą pradėsime prekiauti bilietais.

– Konkursai neapsieinami be vertinimo komisijos?

– Mūsų dalyvės taip pat vertins pakviesta vertinimo komisija. Tai bus nusipelnę meno žmonės, nusimanantys apie grožį, galintys jį įvertinti.

– Ką pasakytumėte toms, kurios galvoja esančios 5 kilogramais sunkesnės ar 9 centimetrais žemesnės?

Tai mūsų vaizduotės padarinys – galvoti, kad esame netobulos. Dažnai žmogus ir nebūdamas gražus traukia aplinkinius kaip magnetas. Žavi jo vidinė švara ir harmonija su pasauliu. Ar galima pasakyti, kad jis negražus ar netobulas? Mums kartais trūksta pasitikėjimo ir tikėjimo savimi, o ne grožio. Nemanau, kad visos Hollywood žvaigždės yra gražuolės, o ir grožio sąvoka skirtinga. Kiekvienas savaip gražus, svarbu surasti ir suprasti save, pamilti save tokį, koks esi. O jau tada nebus gėda ir prieš kitus pasirodyti.

Tad, visas norinčias dalyvauti „Misis lietuvė Čikagoje“ rinkimuose, maloniai, kviečiame registruotis! Užpildykite anketą, pridėkite dvi fotonuotraukas ir atsiųskite el. paštu: diana@artcity24.com

Akimirka iš 2012 m. renginio „Stiliaus takeliu“. Organizatorių nuotr.

Kalbino K. N.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Atidarytas Izraelio garbės konsulas

Vytautas Leškevičius (k.) ir Avigdor Liberman. URM nuotr.

Vilnius (URM info) – Sausio 25 d. Trakų rajone atidarytas antrasis Izraelio garbės konsulas Lietuvoje. Antruoju garbės konsulu paskirtas bendrovės „International Display Works“ prezidentas Michail Rosican. Konsulatą atidarė Lietuvos užsienio reikalų viceministras Vytautas Leškevičius ir Izraelio Kneseto narys, buvęs Izraelio užsienio reikalų ministras Avigdor Liberman. Pasak V. Leškevičiaus, Izraelis yra labai svarbus Lietuvos partneris ir draugas. Artimeuosiuose Rytuose, su kuriuo sėk-

mingai plėtojamas dvišalis bendradarbiavimas. Viceministras pabrėžė, kad dvišalis ekonominis Lietuvos ir Izraelio bendradarbiavimas turi tendenciją augti, bei vylėsi, jog naujai paskirtas Izraelio garbės konsulas padės skatinti dvišalius ekonominius, kultūrinius ir abiejų šalių žmonių santykius. Pirmasis Izraelio garbės konsulas Vilniuje atidarytas 2011 m. Lietuvoje šiuo metu iš viso veikia 28 užsienio valstybių konsulai, vadovaujami garbės konsulų.

Pasitikėjimas žiniasklaida žemiausias per 15 m.

Vilnius (BNS) – Pasitikėjimas žiniasklaida Lietuvoje yra žemiausias per 15 metų, bet šis rodiklis atitinka Europos Sąjungos (ES) vidurkį, teigia sociologas Vladas Gaidys, komentuodamas naujausios apklausos rezultatus. Per apklausą, atliktą sausio 11–20 dienomis, žiniasklaida pasitiki 33 proc. respondentų, 26 proc. išsakė nepasitikėjimą, kiti neturėjo nuomonės. Šis pasitikėjimo žiniasklaida rezultatas – mažiausias per 15 metų, kai atliekamos apklausos, nors ir nedaug skiriasi nuo pastarųjų me-

tų duomenų. Pasak sociologo, Lietuvos žiniasklaida aukščiausius reitingus turėjo 1999–2000 metais – tada lietuviai ją pasitikėjo labiau nei bet kurios kitos Europos šalies gyventojai. Apklausos rezultatai rodo, kad iš visų institucijų Lietuvoje labiausiai pasitikima ugniagesiais gelbėtojais – jais pasitikėjo 90,5 proc. apklaustųjų. Daugiau nei pusė šalies gyventojų taip pat pasitiki Bažnyčia (56 proc.) ir kariuomene (55 proc.). Anot V. Gaidžio, tyrimo metu buvo apklaustas 1,031 Lietuvos gyventojas.

Šalčininkų raj. savivaldybė privalo pakeisti gatvių pavadinimus

Vilnius (ELTA) – Vilniaus apygardos administracinis teismas (VAAT) nusprendė, kad Šalčininkų r. savivaldybė privalo pakeisti gatvių pavadinimų lenteles ir gatvių pavadinimus nurodyti tik lietuvių kalba. Anksčiau Vyriausybės atstovas Vilniaus apskrityje patikrinęs nustatė, kad Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje greta gatvių pavadinimų lentelių lietuvių kalba kabo ir lentelės rusų, lenkų kalbomis. Nesulaukęs iš Šalčininkų rajono savivaldybės

administracijos atsakymo į pernai rugpjūčio 20 d. savivaldybės direktoriui nusiųstą reikalavimą, Vyriausybės atstovas kreipėsi į teismą. VAAT įpareigojo Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos direktorių per mėnesį nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos pakeisti Valstybinės kalbos įstatymo neatitinkančias gatvių pavadinimų lenteles Šalčininkų rajono savivaldybės gyvenvietėse. Visi gatvių pavadinimai turi būti nurodyti tik lietuvių kalba.

Spręsti emigracijos klausimus nebuvo politinės valios

Vilnius (Tiesos.lt) – Sausio 25 d. Vilniuje, Mokslų Akademijos didžiojoje salėje, įvykusioje Nepartinio demokratinio judėjimo surengtoje konferencijoje-svarstymuose „Kaip sustabdyti masinę emigraciją?“ dalyviai svarstė susidariusios padėties rimtumą ir galimus sprendimo būdus, visuomenės ir jos organizacijų pasirengimą spręsti šį klausimą. Buvęs Vidaus reikalų ministerijos Migracijos departamento direktoriaus pavaduotojas Dainius Paukštė

citavo popiežiaus Benedikto XVI žodžius apie žmogaus teisę neemigruoti. Ta teisė ginama, jei kovojama su emigraciją skatinančiais veiksniais. Lietuvoje emigracija sudaro 18–19 proc. visų gyventojų, o Jungtinių Tautų nustatytas emigracijos vidurkis yra 3–4 proc. Konferencijoje padaryta išvada, kad Lietuvoje per visą nepriklausomybės laikotarpį nebuvo politinės valios spręsti emigracijos problemas.

Amerikiečiai protestavo prieš ginklus

Washington, DC (BNS) – Sausio 26 d. Washington tūkstančiai žmonių dalyvavo manifestacijoje ginklų apyvartos ribojimui remti. Akcijos dalyvių buvo apie tūkstantį. Manifestantai nešė plakatus su užrašais „Uždrauskite šturmo ginklus“, „Mes – Sandy Hook“, taip pat žmonių, žuvusių per šaudynes, sąrašus. Tarp akcijos dalyvių buvo apie 100 žmonių iš Newtown miesto, CT, kur praėjusių metų gruodį Adam Lanza „Sandy Hook“ mokykloje nušovė 20 vaikų ir šešis suaugusiuosius. Kaip tik ši tragedija atnaujino diskusiją dėl būtinumo griežčiau kontroliuoti ginklų apyvartą.

JAV prezidentas Barack Obama sausio 16 d. pasiūlė uždrausti šturmo ginklus ir dėtuves, kuriose telpa dau-

Protesto akcija. ELTA nuotr.

giau kaip 10 šovinių, sugriežtinti bausmes už nelegalią ginklų prekybą ir apskritai padaryti sudėtingesnę šaunamųjų ginklų pirkimo procedūrą.

Pentagonas mažina darbuotojų skaičių

Washington, DC (BNS) – Pentagono pradėta atleisti iš darbo daugumą iš 46,000 laikinai ir terminuotai įdarbintų asmenų. Gynybos ministerijos sekretoriaus pavaduotojas Ashton Carter pareiškė, kad mažinamos išlaidos laivų ir orlaivių eksploatacijai, nes laukiama, kad naujasis gynybos biudžetas bus apkarpytas. Jis sakė paprašęs, jog karinės tarnybos

iki vasario 1 d. pateiktų detalius planus, kuriuose nurodytų, kaip ketinama sumažinti artimiausias išlaidas prieš numatytą nuo kovo 1 d. naują apkarpyimą 50 mlrd. dolerių. Gynybos sekretoriaus pavaduotojas perspėjo, kad būtina veikti nedelsiant, nes lieka vis mažiau laiko sušvelninti šiuos apkarpymus, jeigu jie įsigalios šiais metais.

Naujasis Čekijos prezidentas M. Zeman

Miloš Zeman. ELTA nuotr.

Praha (BNS) – Per pirmuosius tiesioginius valstybės vadovo rinkimus čekai savo naujuoju prezidentu išsirinko proeuropietišką kairiųjų

kandidatą, buvusį premjerą Miloš Zeman. Jis savo varžovą, aristokratą ir konservatorių, įveikė prieš taupymo priemones nukreipta programa. 68 metų stambaus sudėjimo, žilaplaukis M. Zeman antrajame rinkimų rate gavo 54,8 proc. balsų, o užsienio reikalų ministras Karel Schwarzenberg – 45,19 proc. balsų. Tiesmukai kalbančio M. Zeman pergale baigiasi dešimtmetį trukęs 71 metų prezidento Vaclav Klaus – griežto euroskeptiko – valdymas. Rinkėjų aktyvumas buvo 60 proc. – panašiai kaip per 2010 m. visuotinius rinkimus. M. Zeman save vadina eurofederalistu, o jo ankstesnė kairiųjų vyriausybė padėjo susiderėti dėl Čekijos įstojimo į Europos Sąjungą (ES) 2004 m. Jis turėtų užimti palankesnę ES atžvilgiu poziciją.

ES ir Lotynų Amerikos vadovų susitikimas

Buenos Aires (ELTA) – Strateginio bendradarbiavimo plėtros perspektyvos aptartos Lotynų Amerikos ir Europos Sąjungos (ES) vadovų susitikime. Jis įvyko sausio 26 d. Čilės sostinėje Santjage. Vadovų susitikime dalyvavo daugiau nei 40-ties Lotynų Amerikos ir Europos valstybių vadovai. Atidarydamas aukščiausio lygio susitikimą, Čilės prezidentas Sebastian Pinera išreiškė viltį, kad Europos santykiai su Lotynų Ame-

rikos ir Karibų jūros regiono šalimis įžengs į naują etapą ir daugiau bus pabrėžiama ne pagalba, o strateginis bendradarbiavimas, rinkos atvėrimas bei integracija. S. Pinera atkreipė dėmesį, jog būtina dėti visas pastangas, kad XXI amžius taptų Lotynų Amerikos ir Karibų jūros baseino regiono era. Neseniai įkurta Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regiono šalių bendrija (CELAC) sujungė 33 valstybes.

Perspėjimas dėl ES nesusikalbėjimo

Bruselis (BNS) – Europos Parlamento pirmininkas perspėjo, kad vasarį vykšančiame Europos Sąjungos (ES) viršūnių susitikime gali nepavykti susitarti dėl trilijono eurų biudžeto septynerių metų laikotarpiui. Vokietijos socialistas Martin Schulz sakė, jog 27 ES šalių pozicijos smarkiai skiriasi, artėjant deryboms vasario 7–8 dienomis. Pasak jo, jeigu naujas mėginimas susitarti dėl biu-

džeto 2014–2020 m. žlugs, Europos Sąjungai gali tekti verstis su metiniais biudžetais. Pagal šią atsarginę sistemą, kuri, anot kritikų, kelia pavojų ilgalaikių projektų įgyvendinimui, ES metiniai biudžetai automatiškai atnaujinami 12 mėnesių, perskaičiuojant sumas pagal infliacijos rodiklius. Europos Parlamentas gali užkirsti kelią šalių vadovų susitarimui, jeigu jį pavyktų priimti.

Ar einame įsikibę į Viešpaties ranką?

Paminėta palaimintojo J. Matulaičio gimimo dangui diena

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Marijampolėje paskutinįjį sausio sekmadienį paminėtos palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio (1871–1927) metinės, surengtas liturginis minėjimas jo gimimo dangui dienos proga. 1927-ųjų sausio 27-ąją Matulaitis mirė Kaune.

Šis tradicinis renginys, kurio metu surengta ir šeštoji palaimintojo

Jurgio Matulaičio draugijos konferencija, tapo viena iš svarbių Tikėjimo metų dalių. Popiežius Benediktas XVI tikėjimo metus paskelbė nuo 2012 metų spalio 11-osios, kai buvo minimos Antrojo Vatikano susirinkimo pradžios penkiasdešimtosios metinės ir 20 metų sukaktis nuo naujojo katalikų bažnyčios katekizmo išleidimo. Popiežiaus sprendimu šie Tikėjimo metai baigsis 2013-ųjų lapkričio 24-ąją, Kristaus iškilmės dieną.

Lietuvos vyskupai Tikėjimo metų proga nuoširdžiai kviečia Lietuvos žmones atnaujinti ir pagilinti Švč. Sakramento adoracijos praktiką. Nuo pat šių metų pradžios kiekvieną dieną kurioje nors Lietuvos bažnyčioje vyksta nuolatinė 24 valandų ar nuo ryto iki vakaro besitęsianti Švč. Sakramento adoracija. Pirmąsias tris sausio savaites ji vyko Kauno mieste, o šiuo metu – Vilkaviškio vyskupijoje, kur tęsis iki vasario 8-osios. Per visus metus ir per visas Lietuvos vyskupijas susidarys tarsi nenutrūkstama maldos grandinė, kurios tikslas – sušildyti mūsų Tėvynėje tikėjimą į Viešpatį. Tai ypatinga malda, kai žmogus asmeniškai kalba Viešpačiui, o Viešpats meilingai prakalbina žmogų.

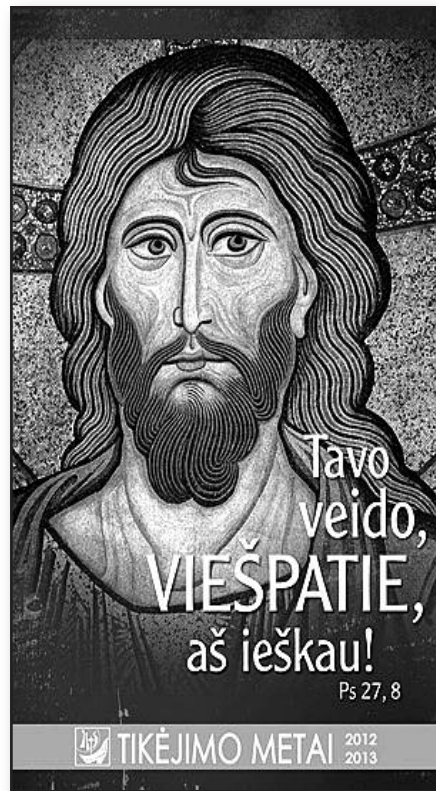
Iškilmės prasidėjo Marijampolės dramos teatre, kur, skambant palaimintojo draugijos giesmės žodžiams, iškilmingai buvo įnešta draugijos vėliava. Malda iš visos Lietuvos, taip pat Lenkijos Punsko

miesto, susirinkusius tikinčiuosius pasveikino Vilkaviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis. Prisiminus, kad draugijos įkūrimo sumanytojai buvo marijonų vienuolijos atstovai bei Mergelės Marijos Nekaltojo prasidėjimo vargdienių seserų kongregacija (ją 1918 m. įkūrė palaimintasis J. Matulaitis), buvo išklauti vienuolių sveikinimai.

Marijonų provincijos vyresnysis kunigas Vytautas Brilius pabrėžė, kad bažnyčia ir kaskart atranda kažką naujo, ir tuo pačiu tarytum visai nesikeičia. Jis kvietė pasauliečius artimiau bendradarbiauti ir bendrauti su bažnyčia, surasti būdų, kaip pajauti Dievo buvimą. Tuos būdus buvo atradęs ir palaimintasis Matulaitis. „Palaimintasis visada buvo labai arti paprastų, eilinių žmonių jų kasdienybėje, jų paprastuose darbuose, jų šeimose. Tas dvasinis artumas buvo ir yra labai svarbus“, – sakė marijonų vyresnysis.

Pilnutėlė teatro salė labai dėmesingai išlausė daugiau kaip valandą trukusios Apaštališkojo nuncijaus arkivyskupo Luigi Bonazzi katechezės, kuri buvo skirta Tikėjimo metams. Ilgai ir įkvėptai nuncijus kalbėjo apie tikėjimą, apie jo reikšmę kasdieniniame gyvenime, apie tai, kaip tikėjimą suprato palaimintasis Jurgis Matulaitis ir kokią reikšmę jam teikia popiežius Benediktas XVI.

Lietuviškai pasisveikinęs, o vėliau itališkai labai ekspresyviai kalbėjęs nuncijus pirmiausia sakė, kad palaimintojo žvilgsnis jį lydi kiekvieną dieną – Vatikano apaštališkoje nunciatūroje Vilniuje esančioje koplyčioje kabo palaimintojo portretas, padarytas iš gintaro. Šis portretas buvo padovanotas popiežiui Jonui Pauliui II, kai jis prieš dvidešimt metų, 1993-ųjų rugsėjį, lankė Lietuvą. „Popiežius labai džiaugėsi šia dovana ir sakė, kad geriausia vieta jai būtų būtent Vatikano nunciatūroje Vilniuje, taip šis portretas čia ir liko. O aš nuolat sutinku palaimintojo žvilgsnį, iš kurios pusės į jį bežiūrėčiau – akys visada nukreiptos į mane. Jis lydi mane, aš kalbuosi su juo, tariausi, kai popiežius parenka nau-

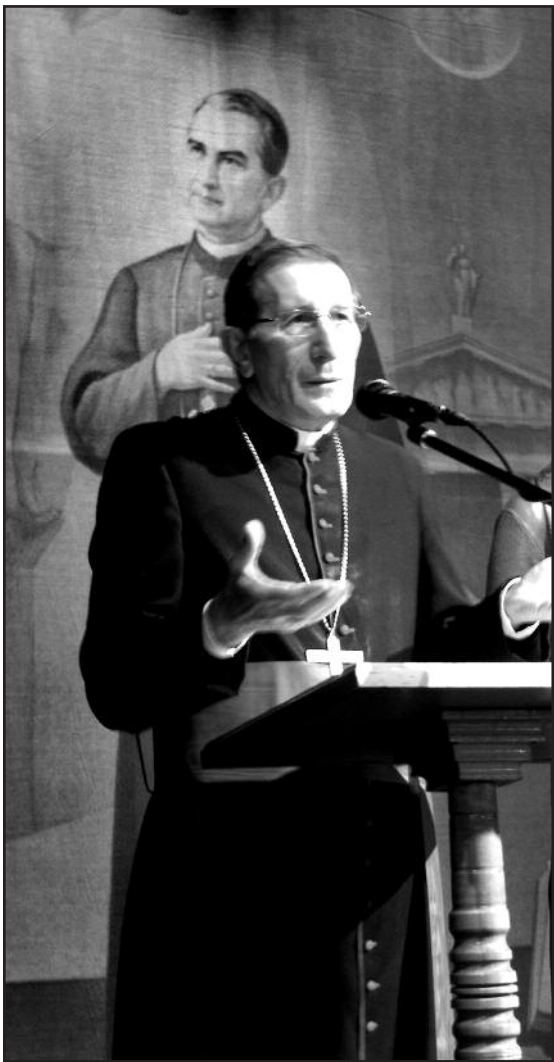

Tikėjimo metų plakatas.

jus vyskopus Lietuvai, o taip pat Latvijai ir Estijai, nes Vilniuje atstovauju ir tų šalių katalikams. Visi pasirinkimai iki šiol buvo geri“, – kalbėjo arkivyskupas.

Apaštališkasis nuncijus ragino nuolat visame kame ieškoti Dievo, jausti jo buvimą ir tada, kai viskas yra gerai, ir užklupus sunkumams. Linkėdamas tvirto ir gyvo tikėjimo, jis pasakojo, kad kas rytą pabudęs pasisveikina su Jėzumi, jaučia jo buvimą. Jis prisiminė žydų kilmės filosofės, į katalikų tikėjimą atsivertusios vienuolės karmelitės Editos Štein, kuri žuvo Auschwitz koncentracijos stovykloje 1942 metais žodžius, kuriuos ji dažnai kartodavo įvairiuose miestuose ir renginiuose skaitydama paskaitas – „per gyvenimą turi eiti įsikibęs į Viešpaties ranką“. Taip jau sutapo, kad sausio 27-ąją yra minimos ir šio koncentracijos lagerio, kur žuvo apie 1,5 mln. žmonių, išlaisvinimo metinės. „Būtent šiais popiežiaus Benedikto XVI paskelbtais Tikėjimo metais kiekvienas turime pagalbėti ir suvokti, ar einame įsikibę į Viešpaties ranką. Tas, kas tiki, niekuomet nėra vienišas“, – pabrėžė Apaštališkasis nuncijus.

Po iškilmių teatre liturginio minėjimo dalyviai meldėsi Švento arkangelo Mykolo bazilikoje esančioje palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčioje, bazilikoje buvo aukojamos šv. Mišios. Po pietų buvo kalbama apie palaimintojo Jurgio Matulaičio draugijos darbus ir šventes, išklausti marijonų brolio iš Argentinos Giedriaus Bakūno, daugiau kaip prieš pusmetį atvykusio į Lietuvą studijuoti Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje liudijimai, taip pat kitų draugijos narių pasakojimai. Surengta ir meninė programa „Dėkoju tau, Dieve“, o liturginį minėjimą užbaigė baigiamoji malda.

Apaštališkojo nuncijaus Luigi Bonazzi katechezė.

ŠVENTADIENIS

3 Eilinis sekmadienis

Tikrosios jėgos

PAL. JURGIS MATULAITIS

Iš laiško kun. J. Totoraičiui, 1913 m. balandžio 11 d.

Baisus yra šis pasaulis ir jo dvasia. Ne be reikalo Kristus jį prakeikė ir liepė jo saugotis, bijotis ir jo neapkęsti: *mundus in maligno positus*. Kol neprisivilioja žmogaus, neįtraukia į savo sukūrį, kažin kokias gėrybes jam rodo ir siūlo, aukso kalnus žada, o suviliojęs, pasigavęs, suėda, sunaikina, ir paskui meta šalin kaip supuvusį obuolį, arba iščiulpęs visas sultis, išspiauja kaip lupyną.

Visai kitaip Kristus su mumis daro. Jis aiškiai sako ir rodo, kas čia ant žemės laukia. Liepė savęs išsižadėti, imti kryžių ant savo pečių, sunykti, kaip grūdas kritęs į dirvą, viską apleisti, o už tai žada šimteriopai tiek ir dar dangaus karalystę. Ir ištėsa Kristus ką žada. Nors žmogui ir tenka paskui Kristų einant daug vargti ir dirbti, bet užtai visokių malonių, pagūdų, linksmybės ir ramybės jis čia turi, o amžinumoje dangus jo laukia.

Vanitas vanitatis et omnia vanitas praeter amare Deum et ei soli servire. Ta pati mintis man smeigte smeigiasi į galvą, kai skaitau, ką rašai apie manomus į kapitulą kandidatus. Tiesa, labai būtų gera ir gražu, kad į tokias garbingas vietas patektų tikrai geri, to verti žmonės; visai kunigijai būtų gražus pavyzdys ir didelė atspirtis. Bet kad taip nėra, man regis, vis dėlto nereikia per daug nusiminti nei taip labai aimanuoti. Yra tai, Brolau, dideybės, kaip toji Šv. Rašto statula, molinėmis kojomis, kad ir auksu bei sidabru iš viršaus papuošta: veikiai subyra.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio draugijos vėliava.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Kultūrinė veikla

Gross Hesepe DP stovykloje

1946–1948 m.

6

PRANAS ZARANKA

Režisavo P. Zaranka, sufleravo mokytoja G. Dambrauskienė, techninė dalimi rūpinosi vedėjas H. Stasas, dekoracijos ir butaforija – I. Ferdinando, rūbus siuvo ir pritaikė mokytojos ir mamos. Premjera įvyko 1947 m. gruodžio 25 d. Labai puikiai katino vaidmenį atliko ketvirto skyriaus mokinyns G. Jakniūnas. Jis įtikinamai imitavo katino judesius, buvo viso veiksmo judintojas, centras. Geri buvo naivusis Jonelis (V. Karaška), Karalius (V. Kavalčiukas) ir Karalaitė (G. Grabašaitė). Vaidino 24 trečio ir ketvirto skyriaus mokiniai. „Drambli“ sukūrė suaugę vyrai. Nors spektaklis pavyko, daugiau jo nestaciau. Neradau tokio Katino kaip Jakniūnas, kurį, jau studentą, sutikau Boston po devynerių metų. Nepažinau. Jis prisistatė: „Aš – Batuotas katinas.“

„Batuotą katiną“ su keliomis pjesėmis ir montažais 2003 m. buvau siuntęs knygos „Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūra“ redaktoriui dr. Vincui Aurylai. Dekodamas už atsiųstas pjeses jis rašė laiške: „Atsirado galimybė į knygą įdėti Jūsų parengtą montažą – žodžių ir dainų pynę ‘Laisvės kovų aidai’ ir vieną veiksmą iš ‘Kalėdų karalaitė’ arba ‘Batuoto katino’.

Man patiko ir ‘Kalėdos kirtymėly’, bet antologijai trūksta pjesių iš Vokietijos laikotarpio. Norėčiau išgirsti Jūsų nuomonę dėl pjesių atrankos.” Atrinkau „Kalėdos kirtymėly”. Kai knygą išigijau, parašiau padėkos laišką ir gavau labai mielą dviejų puslapių atsakymą.

„Svetimos plunksnos”

1948 m. sausio 25 d. Gross Hesepe lietuvių stovyklos vaidybos mėgėjų kuopelė pastatė V. Adomėno 3-jų

veiksmų komediją „Svetimos plunksnos”. Režisavo A. Arminas, dekoracijos – I. Ferdinando. Vaidino: Agotą – I. Rindzevičienė, Paukę – D. Pyragiūtė, Anicetą – A. Arminas, Praną – P. Zaranka, Juožą – S. Kaunas, Teklą – V. Butkienė. Kazimierą – St. Noreika. Komedijos turinio nebepamenu, o anais laikais atsimindavau ne tik savo, bet ir kitų vaidmenis...

„Teta iš Amerikos”

1947-tais ar 1948-tais metais pastaciau man nežinomo autoriaus komediją „Teta iš Amerikos”. Girdėjau, kad tą komediją Lietuvoje dar vadino „Karolio teta”. Aš dar mokytojaudamas Skiemonyse, 1944 metais vaidinau Karolio draugą Lukošį, kuriam tenka užsidėti suknelę ir vaidinti advokato Karolio žmoną. Mat viengungis Karolis Amerikoje gyvenančiai tetai laiškais buvo primelavęs apie savo šeimą, o teta ėmė ir atvažiuvo. Daug netikėtumų ir laimingų nesusipratimų.

Komediją atkūriau iš atminties, ją režisavau ir vaidinau Lukošį. Matyt, nedaug talkos turėjau, kad neturiu nei programos, nei nuotraukų. Tik pamenu, kad visiems buvo gana linksma. Menu, kad Karolį vaidino S. Kaunas, senį Rickų – T. Serapinas.

„Subatos vakarėlių”

1941 m. vasario mėnesį Utenos gimnazijos mokytojai Vincas Čiulada ir Vaclovas Smalys pastatė 28-ių liaudies dainų melodijų, 48-ių posmų pynę, kurią dainuoja Duktė (Kazlauskaitė), Motina – (?), Tėvas (J. Šapoka) ir du Berneliai. Vienas smarkesnis, kitas – lyriškesnis. Smarkųjį vaidino pats mokytojas Smalys, lėtąjį – Kupstas. Kai pavasarį buvo paskelbta

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. VILIJ A. KERELYTĖ
6420 West 127th St. Suite 106
Palos Heights, IL 60463
708-239-0909;
nutritionow6420@att.net
Valandos:
pirm.–ketv. 10 val. r. – 4 val. p. p.

SIŪLO DARBĄ

leškome vedusios poros, kuri gyventų ir prižiūrėtų Ateitininkų namus, Lemont IL. Turėti rekomendaciją ir legalų statusą.
Tel. 630-257-8087

Apsilankykite „Draugo“ internetinėje svetainėje
www.draugas.org

gimnazijų olimpiada, buvo nuspręsta parodyti ir „Subatos vakarėlių”, tik jau reikėjo mokytoją Smalį pakeisti. Na, ir ta garbė teko man, gal ir ne visai smarkiam. Kitas pakeitimas buvo Aukščiausio į Likimą, kurį Kupstas primiršo ir dainavo „Matyt, paskyrė taip Aukščiausias, kad vargt pasauly reiks vienam.” Tik kartodamas jis prisiminė Likimą... Nežinojome, ar dėl to į sekantį olimpiados ratą nepakliuvome, ar komisijai geriau skambėjo sovietinė „Tu plati, šalie mana”. Gal dėl to buvo Sibiran išvež-

tas muzikos mokytojas Čiulada, o Smalys spėjo ant savo žirgo išjoti. Gražios pynės dainos man įstrigo atmintin. Ne kartą jas dainavau per pasilinksminimus, pobūvius. Dainavau ir Vokietijoje, o 1948 m. kovo 28 d., Velykų antrą dieną, iškėliau scenon. Gražias lietuviško kiemo su klėtele ir berželiu dekoracijas sukūrė Ferdinando, muzikos palyda – fortepijonu – rūpinosi Arminas.

Bus daugiau.

„Subatos vakarėlių” natos ir „ autoriai”.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Saldus ar rūgštus?

Dažnas mūsų žino, kad genialumas paprastai slypi paprastume. Dėl to mes, lietuviai, pirkdami vyną, kartais klausiamo: „Vynas – saldus ar rūgštus?“ Seniau, išgirdusi tokį klausimą, išpūsdavau akis ir ilgai nesugebėdavau rasti protingo atsakymo, nes niekur pasaulyje nebuvau girdėjusi apie tokį vyno skirstymą. Paskui pamąsčiusi priėjau išvados, kad gal lietuviai ir teisingai surado trumpiausią ir paprasčiausią kelią rūšiuoti vynus. Tiesa, ir vartojame dažniausia juos paprastai: tie, kurie mėgsta saldžius desertinius vynus, geria juos ir su žuvimi, ir su kugeliu bei kopūstais, ir su kepsniu, ir su desertu, o tie, kurie pirmenybę atiduoda „rūgštiesiems“ vynams, atsiduria painiuose vyno kultūros labirintuose...

Neišlavintas mažo vaiko gomurys paprastai žino ir mėgsta saldumą, todėl į jo košeles bei arbatėles dedame cukraus. Augančio žmogaus gomurys lavinasi ir pamažu pradeda pamėgti ir kitus skonius bei jų atspalvius – rūgštumą, sūrumą, kartumą... Tačiau kartais vienas kitas iš mūsų ir toliau lieka prisirišęs tik prie pirmapradžio pojūčio – saldumo.

Mūsų plebėjai policininkai

Vynadariai iki šiol nesutaria, ar vyną galima vadinti alkoholiu. Šiandien dažnas mūsų vyną geria ne dėl linksmumo, o todėl, kad jis vis labiau tampa mūsų valgymo kultūros dalimi. Europos mokslininkai taip pat teigia, kad saikingas raudono vyno vartojimas turi teigiamą poveikį mūsų kūnui – mažina žalingą rūkymo poveikį, apsaugo nuo širdies kraujagyslių ligų, skatina kraują kretėti, apsaugo nuo kraujagyslių kalkėjimo, reguliuoja tolygų kraujospūdį, kuris dėl suvartoto maisto yra linkęs padidėti, mažina riziką, kad inkstuose susidarys akmenys ar susirgsime Alzheimerio liga.

Deja, policija tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje ne itin suvokia mūsų vyno gėrimo kultūros lygį ar mūsų potraukį būti sveikiems, todėl į vyną žiūri kaip į alkoholį, bausdama mus kuo griežčiausiomis bausmėmis. Kasmet į Italijos Červeterio vyno *novello* šventę gausiai besirenkančius lankytojus prie vyninės vartų stabdo policininkas, išpėja, kad po kelių vyno taurių iš vyninės išvažiuoti bus sunkiau negu įvažiuoti. Vyno išgėrę žmonės sėda į automobilius ir išvažiuoja taip, kaip atvažiuavo. Už vyninės vartų stovintys policininkai taip pat draugiškai pamojuoja išvažiuojantiems, kaip mojavą atvažiuojantiems. Ir jokių „dui“! Gal dėl mūsų plebėjiškų policininkų neseniai Baltijos šalyse atlikti tyrimai parodė, kad apie vyną estai nusimano geriausiai, o lietuviai – prasčiausiai. Iš kitos pusės italai savo vyno šventėje, kur gali nemokamai gerti vyno kiek nori, išgeria po 1–2 taurės ir išvažiuoja. Įdomu, ar rastų vartus išvažiuoti mūsų lietuvaičiai, jei galėtų gerti vyno kiek nori ir dar nemokamai? Daug lietuvių prisipažįsta, kad dažnai vyno vertinimo pagrindas jiems yra vyno kaina, alkoholio kiekis. Mažai kas galėjo įvardyti mėgstamo vyno rūšis.

Kas yra vinas?

Vynas – tai fermentuotos raudonųjų arba baltųjų vynuogių sultys. Kad ir kaip gali skambėti keistai, baltas vinas gali būti padarytas iš raudonųjų vynuogių.

Kiekvienų metų vynuogių kokybė būna kitokia ir dėl klimato, ir dėl vyndarių darbo, todėl tos pačios rūšies vinas gali būti ypatingai geras vienais metais ir kiek prastesnis kitais, todėl pagal reikalavimus ant

Saldus vinas – su kopūstais!?

vyno butelio turi būti įrašyti metai (vintage).

Vynas dažniausia raugiamas ažuolinėse statinėse. Kiekvienais metais visos statinės, visi ruošiamieji indai turėtų būti visiškai nauji, naudojami vienintelį kartą, po to viskas išmetama. Prancūzai sako, kad jei būtų naudojami tie patys indai ir kitais metais, tai jau nebūtų tikras tų metų vinas, nes jis perimintų dalį praeitų metų vyno skonio.

Vynų kokybė priklauso ne tik nuo jo išlaikymo, vynuogių rūšies, bet ir nuo to, kur jos buvo išaugintos, koks buvo oras. Jei per daug lietaus ar rudenį per mažai saulės, tų metų vynuogės pagamina mažai cukraus, vinas esti nesaldus, arba jis maišomas su kitų vynuogių vynu.

Apie vynus parašyta daugiau knygų, negu vyrai yra prirašę apie moteris, todėl net nesiruošiu rašyti ilgų pamokslų apie vynus ar jų vartojimą, nes kiek žmonių, tiek skirtingų skonių. Tačiau grįžkime prie „saldžių“ ir „rūgščių“ vynų.

Pagal gamybos būdą bei sudėtį vynuogių vynai skirstomi į paprastus (sausus, pusiau sausus, pusiau saldžius), spirituotus (stiprius – portveinas, cheresas, madera bei desertinius – muskai, tokajus, kagoras), aromatizuotus (stiprūs vermutai, desertiniai) bei putojančius (šampanai).

Kokį vyną gerti?

Kai tenka rinktis, vynu gausybė ir įvairovė pritrenkia kiekvieną kartą. Tik patyrę vynu žinovai gali susigaudyti ir išsirinkti tinkamą iš tos gausybės, kuri mums prieinama.

Svarbiausia taisyklė parenkant vynus: prie

tamsios mėsos (jautienos, laukinių žvėrių ir paukščių, avienos, kalakutienos, raudonos žuvies) patiekiami raudoni vynai, o prie šviesios mėsos (versienos, baltos žuvies, vištienos) – baltas vinas. Tačiau vis dažniau net patys griežčiausi gurmanai jau pradeda sutikti, kad galime gerti tą vyną, kuris patinka, ir net įmanriuose restoranuose jau niekas į tavo kreivai nešnairuoja, jei prie žuvies patiekalo pasirenki mėgstamą raudoną vyną.

Dar vienas svarbus dalykas, patiekiant vyną, yro jo temperatūra. Kiekvienas vinas turi būti tokios temperatūros, kurioje geriausiai atsiskleistų jo savybės. Raudonas vinas dažniausiai patiekiamas kambario temperatūros, nors man asmeniškai labiau patinka, kada jis yra šiek tiek vėsesnis. Yra tokių kvapnių raudonųjų vynu, kuriuos geriau atkimšti viena valanda anksčiau, kad prieš nešant į stalą galėtų „pakvėpuoti“. Vinas sugeria deguonį, kuris jį „pasendina“, suteikdamas daugiau aromato. Baltieji vynai yra būtinau atšaldomi, ypač šampanas. Tačiau į šaldiklį dėti nereikėtų, nes taip vinas netenka savo aromato.

Jei į stalą patiekiami keleto rūšių vynai, tuomet pirmiausia geriame silpnesni, po to stipresni (pradžioje balti, po jų raudoni) vynai. Galiausiai, dažnai po sočių pietų, geriame desertiniai (saldūs) vynai.

Jo prakilnybė raudonasis vinas

Raudoni vynai gaminami iš raudonų vynuogių veislių ir paprastai Europoje įvardijami arba pagal vynuogių veislę (Pinot, Chardonnay, Merlot), arba pagaminimo vietovę (Bordeaux, Rioja, Chianti). Neeuropietiški vynai dažniau įvardijami pagal vynuogių rūšį, tačiau vis labiau plinta ir žymėjimas pagal vietovę (Napa Valley, Barossa Valley, Willamette Valley, Cafayate ir pan). Daugeliu atvejų vietovės pavadinimą galima naudoti tik tada, kai vinas pagaminamas laikantis tai vietovei valstybės nustatytos tvarkos. Dėl to daugelis vietovių įvardijimų (Bordeaux, Rioja, Mosel, Chianti) reiškia ne tik geografinę vyno pagaminimo vietovę, bet ir to vyno stilių. Šie valstybės reglamentuojami pavadinimai vadinami apeliacija. Kai kurių maišytų vynu pavadinimai yra registruoti prekės ženklai (Meritage).

Vynas spalvą įgauna fermentacijos proceso metu, sultyse palikus uogų sėklas ir odeles. Iš odelės išsiskiria taninas, cheminis junginys, nuo kurio priklauso vyno tekstūra ir rūgštumas, aitrumas.

Puikių raudonų vynu gaminama visame pasaulyje, bet jei norite pažinti rūšis, kurios ir yra kilmingo vyno tradicijų atskaitos taškas, turite pradėti nuo prancūziškų vynu, nes daugelį jų pavadinimų šiandien vyndariai naudoja visame pasaulyje. Štai keli jų, dažniausia mūsų vartojami.

Cabernet Sauvignon: Be jokių abejonių tai – raudonų vynu karalius. Šis vinas gaminamas visame pasaulyje, skirtingo klimato ir dirvožemio regionuose, tačiau „šeimos bruožai“ visuomet lengvai atpažįstami. Jaunas vinas pasižymi dideliu taninų kiekiu, todėl yra aitrokas. Dėl tų pačių taninų *cabernet sauvignon* gali būti ilgai brandinamas, kol įgyja švelnesnę tekstūrą, sudėtingesnę skonį, daugiau elegancijos, grakštumo. Vyndariai taiko įvairius metodus, stengdamiesi pažaboti šio vyno aštrų rūgštumą ir tokiu būdu įtikti jauno stipraus vyno mėgėjams. Beje, šiandien puikūs *cabernet* vynai gaminami California valstijoje, Napa slėnyje.

Merlot: Nors vinas gerokai pri-

Todd Colemans nuotr.

Visos mūsų maldos kasdieninės:
– Viešpatie, duok tėviškės dangaus...
Tik tenai pailsusios krūtinės
Po visų kelionių atsigaus.

B. Brazdžionis

Buvusiai mokyklos mokytojai

A † A
ZINAIDAI KATILIŠKIENEI

iškeliavus Amžinybėn, reiškiame nuoširdžią užuojautą poetės anūkams MARIUI ir ERIKUI BERNER, giminėms ir jų artimiesiems.

Lemonto Maironio lituanistinė mokykla

A † A
JANINAI PILECKAS

mirus, nuoširdžiai užjaučiame JONĄ PLATAKĮ, jo šeimą ir artimuosius.

Amerikos lietuvių teatras „Viltis”

mena *cabernet*, jis žymiai švelnesnis, pasižymi saldžiais vaisių atspalviais, puikiai tinka nuraminti agresyvų *cabernet sauvignon* rūgštumą. Išties puikūs *merlot* gaminami JAV Washington ir California valstijose. Amerikietiškas vynas dažnai pastiprinamas *cabernet sauvignon* vynu, taigi jį būtina kurį laiką „raminti” rūsyje.

Pinot Noir: Šio vyno mylėtojų dažnai sutrumpintai vadinamas tiesiog *pino*. Tai vienas geriausių pasaulyje kilmingų raudonųjų vynu, tačiau jo pagaminama žymiai mažiau, todėl jis santykinai brangus. *Pinot noir* gaminamas iš įnoringų vynuogių, kurioms reikia retų klimato ir dirvožemio sąlygų. Klasikinis *pinot noir* yra lygus, šilko tekstūros, minkštai išreikšto vidutinio stiprumo raudonas vynas.

Sangiovese: Labai svarbi vynuogių rūšis, naudojama gaminti itališką *chianti*, taip pat „Vino Nobile di Montepulciano” ir „Brunello di Montalcino”. Visi šie vynai būdingi Šiaurės Vakarų Italijai, Toskanos regionui. *Sangiovese* gana rūgštūs, agresyvos taninų pusiausvyros vynai. Neseniai ši vyno rūšis pradėta gaminti Amerikoje.

Syrah: Ši rūšis naudojama gaminti puikius Šiaurinio Ronos slėnio vynus. Ronos *syrah* maišoma su dar dešimčia kitų vynuogių rūšių. *Syrah* pasižymi labai sudėtingais ir išskirtiniais skonių ir kvapų deriniais. *Syrah* stiprumas išreikštas subtiliau, švelniau nei daugumoje kitų raudonų vynu, tekstūra švelni, elastinga, taninų davinys primena jaunus agresyvius *cabernet sauvignon*.

Shiraz: Gaminamas iš tos pačios vynuogių rūšies kaip ir *syrah*. Šiuo vardu vadinamas Australijos ir pietų Afrikos gamintojų vynas. *Shiraz* savo savybėmis gerokai skiriasi nuo prancūziško *syrah*, todėl visiškai pagrįstai gali vadintis kitu vardu. Remiantis legenda, *Shiraz* buvo senovės Persijos miestelis, kuriame buvo

išvesta vynuogių rūšis. Žinovai tartinai giria Australijos gamintojus, tačiau California gyventojai, savo vynuogynuose šią rūšį įveisę, neseniai jau pagamino dėmesio vertų vynu.

Zinfandel: Tai išskirtinai California valstijos vynas. Daugumos ten auginamų kilmingų vynuogių veislių raida kruopščiai aprašyta, tuo tarpu *zinfandel* kilmė nežinoma. Šioms vynuogėms puikiai tinka California gamtinės sąlygos. Taninų lygis išlaikytame *zinfandel* būna vidutiniškas, tekstūra lygi. Amerikietiško ažuolo statinės vynui suteikia koso riešuto, prancūziško ažuolo – vanilės atspalvį. Stiprus šios rūšies vynas gaminamas iš pernokusių vynuogių ir pasižymi vidutiniu arba dideliu taninų kiekiu. Vėlyvo derliaus *zinfandel* primena porto vynus, gali būti stipresnis nei 16 proc. alkoholio.

Maišyti vynai: Maišytais vadinami tie vynai, kurių sudėtyje yra kelių veislių vynuogių sultys. Šiai kategorijai priklauso Bordo, Burgundijos ir Ronos slėnio, taip pat daugelis California vynuogynų vynu. Kartais etiketėje bus nurodomi rūšinės vyno sudėdamosios dalys. Jei vyno kilmės šalis – Australija arba Washington valstija, bus nurodoma procentinė sudėtis.

Vynuogių sulčių maišymas siekiant išgauti naujas vyno savybes, siekia žilą senovę. Pagal tradiciją, būtent prancūzai pirmieji suprato, kad, sumaišius ir subrandinus dviejų rūšių vynuogių sultis, galima gauti kažką daugiau nei tų dviejų rūšių savybių sumą. Per pastaruosius du dešimtmečius vyndariai, tenkindami rinkoje vyraujančių naujovių poreikį, „išrado” ne vieną puikų derinį.

Paruošė
Angelė Kavakienė

Gyvenimas lyg paukštis
Tik palingavo ant šakos
Ir nulėkė...

A † A
VYTAUTAS PETRAS BINDOKAS

Mūsų mylimas vyras, tėtė, senelis ir prosenelis iškeliavo pas Viešpatį 2013 metų sausio 25 d., sulaukęs 93 metų.

Gimė Lietuvoje, Šilgalių kaime, Slavikų valsčiuje, Šakių apskrityje. Nuo 1949 metų gyveno Chicago, Illinois.

Skandžią netektį giliai išgyvena žmona Danutė, sūnūs Algirdas, Vytas, Paulius bei jų mylimieji; du anūkai ir vienas proanūkas. Ketvirtasis sūnus Antanas mirė 2012 m. kovo 11 d.

A. a. Vytautas bus pašarvotas ketvirtadienį, sausio 31 d. nuo 9 val. r. iki 10 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Vytautas bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
VYTAUTUI PETRUI BINDOKUI

išėjus amžinybėn, reiškiame gilią užuojautą jo žmonai DANUTEI, buvusiai ilgametei „Draugo” vyr. redaktorei, jų sūnums bei šeimos nariams ir artimiesiems.

Telydi Jus visus dvasios stiprybė.

„Draugo” leidėjų taryba ir
Draugo fondo taryba

A † A
Dr. ANTANUI LIPSKIUI

žemišką kelionę užbaigus, brangią draugę ALDONĄ, jos dukrelę IRENĄ, brolių LEONIDĄ RAGĄ bei visus šeimos artimuosius, netekties liūdesio išgyvenimuose nuoširdžiai užjaučiame.

Rimgailė Zotovienė, Andrea ir Rūta

A † A
Dr. ANTANAS LIPSKIS

Netekome iškilaus žemaičio, poeto, tapytojo, menininko savo pašaukimui tarnavusio iki paskutinės minutės. Likome su jo išlaikyta, jautria, žmogaus gilų pažinimą liudijančia, neblėstantį talentą spinduliuojančia kūryba.

Nuoširdžiai užjaučiame dailininko Antano Lipskio artimuosius ir visus jo talento gerbėjus.

Žemaičių dailės muziejaus kolektyvas

Plungė, Lietuva

Vytautas J. Žemaitis, gyvenantis North Riverside, IL, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti 60 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

Ona Zukas Norkus, gyvenanti Los Angeles, CA, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Gerb. skaitytojai, Lietuvių išeivijos institutas** (Daukanto 25, Kaunas, LT 3000, Lithuania) būtų labai dėkingas skaitytojui, kuris šiai mokslo įstaigai padovanotų metinę „Draugo“ prenumeratą.

■ **T. Daukanto jūrų šaulių kuopa vasario 2 d. 7 val. v. kviečia į Šv. Valentino meilės ir draugystės vakarą**, kuris vyks Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo salėje (14911 127th St., Lemont, IL). Laukiami visi. Kartu švęskime jubiliejus, gimtadienius. Nuotaikinga muzika, dovanos, šokiai ir žaidimai neleis liūdėti. Vaisinsitės namuose gamintu maistu. Veiks baras.

■ **Vasario 3 d., sekmadienį, PLC didžiojoje salėje**, bus skaitomas organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ metinis veiklos pranešimas, vyks savanorių pristatymas, bus rodomas filmas iš naujai įsteigto centro Šateikiuose atidarymo. Pradžią 12:30 val. p. p. Daugiau informacijos el. paštu: vvm@childgate.org.

■ **Vasario 9 d., sekmadienį, 6 val. v. „Alatėja“ kviečia švęsti Valentino dieną** Jaunimo centro kavinėje. Vakarų tema – „Čigoninės aistros pagauti... arba taboras žengia į dangų“. Kaina – 35 dol. Vietas užsisakyti prašoma tel. 708-205-8742 iki vasario 3 d.

■ **Vasario 9 d., šeštadienį, 6:30 val. v. PLC, R. Riškus salėje, Lemont**, vyks Pasaulio lietuvių centro 25-mečio jubiliejinis pokylis „Mardi Gras“. Apie dalyvavimą prašoma pranešti tel. 630-272-1252 (Linda Rugienienė) arba tel. 630-257-0153 (Žibutė Pranckevičienė). Kaina – 70 dol. asmeniui. Gros broliai Švabai ir „Jazz Jazz“.

■ **Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas** vyks sekmadienį vasario 10 d., 1 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Meninę programą atliks Lietuvių operos choras. Visus maloniai kviečia Amerikos lietuvių taryba (ALT) ir ją sudarančios organizacijos.

■ **Šv. Valentino, vasario 14 d., vakarą**, sužadėtiniai ir sutuoktiniai kviečiami dalyvauti Palaimintojo J. Matulaičio misijos šv. Mišiose ir apeigose, kuriose patvirtins savo vedybinę priesaiką, pasidarys įspūdžiais ir pabendraus prie vaišių stalo. Mišios prasideda 7 val. v. Renginiui vadovauja Tomas Mackevičius.

■ **Vasario 16 d., šeštadienį, 11:30 val. r.**, Waukegan-Lake County apylinkės Nepriklausomybės dienos minėjimas. Tel. pasiteirauti: 847-855-5294.

■ **JAV LB Cicero apylinkės Vasario 16-osios minėjimas** vyks parapijos kavinukėje vasario 17 d., sekmadienį, po 9 val. r. lietuviškų šv. Mišių Šv. Antano bažnyčioje. Bus meninė programa ir vaisės.

■ **Vasario 17 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** JAV LB Lemont apylinkė kviečia į Vasario 16-osios minėjimą, kuris vyks PLC Lietuvių fondo salėje. Išgarsime Lemont miestelio mero ir Cook County vadovų pasisakymus, dalyvaus LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Bus meninė programa, pasivaikšinsime saldumynais, pabendrausime. Kviečia-

me gausiai dalyvauti.

■ **Kovo 17 d. Korp!Giedra ruošia trijų šatrijiečių – poetų minėjimą**: Vinco Mykoliaičio-Putino, Salomėjos Nėries ir Šatrijos Raganos. Minėjimo, kuris vyks Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, pradžia – 12:30 val. p. p. Bus vaisės. Visus maloniai kviečiame.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Pianistė Vilija Naujokaitienė** dalyvaus jungtiniame dėstytojų koncerte „Lucy Moses School Faculty In Concert“ trečiadienį, sausio 30 d., 7 val. v. Koncertas vyks Merkin Concert Hall, 129W 67th St, New York, NY 10023.

■ **Sausio 31 d., ketvirtadienį, 7:30 val.** v. Salmagundi Club (47 Fifth Ave., New York, NY 10003) vyks lietuvių pianistės Agnės Radzevičiūtės koncertas. Koncertas nemokamas.

■ **Kviečiame New York lietuvius** dalyvauti naujame pasaulio lietuvių renginyje – bėgime „Už blaivią Lietuvą“. Renkamės vasario 2 d., šeštadienį, 11 val. r. Brooklyn, prie Coney Island karuselių. Važiuoti N,D,F,Q metro iki pasukutinės stotelės. Bėgimai vyks kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį. Registraciją vykdo Genovaitė Meškėlienė el. paštu: genesartai@yahoo.com arba tel. 917-399-1730.

■ **Romo Dambrasko koncertas** vyks vasario 9 d., šeštadienį, 7 val. v. Lithuanian Catholic Community Center (6 Davis Ave., Kearny, NJ 07032). Tel. pasiteirauti: 732- 998-3913 (Eglė) ir 732-317-9195 (Laurynas).

■ **JAV LB Detroit apylinkė šeštadienį**, vasario 16 d., 7 val. v. Dievo Apvaizdos parapijos svetainėje Vasario 16-osios proga ruošia susitikimą su „Draugo“ vyr. redaktore dr. Dalia Cidzikaite. Ji kalbės tema „Jei ne parapija ir ne Bendruomenė, tai kas?“ Pokalbyje bus kalbama apie išeivijos jaunuomenę, tad ta pačia proga bus pagerbti visi buvę LB „Žiburio“ lituanistinės mokyklos vedėjai, uoliai prisidėję prie jaunimo lietuviško auklėjimo. Po programos – linksmavakaris. JAV LB Detroit apylinkės valdyba (pirm. Aleksas Mitrius) maloniai kviečia visus gausiai dalyvauti.

■ **Vasario 22 d. 7 val. v. Čikagos Lietuvių meno ansamblio „Dainava“ koncertas** Lietuvos valstybės atkūrimo dienai paminėti vyks Mandarin Oriental viešbutyje (1330 Maryland Ave., SW, Washington, DC).

■ **Vasario 23 d., šeštadienį, 7 val. v.** Latvių namuose (402 Hurley Ave., Rockville, MD) koncertuos meno ansamblis „Dainava“ (Čikaga).

■ **Sekmadienį, vasario 24 d., Philadelphia ruošiamas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas**. Daugiau informacijos apie šventės programą bus paskelbta vėliau.

■ **Priimami studentų ir neseniai baigusių studijas jaunuolių** prašymai 2013 m. vasaros stažuotėms Lietuvoje. Anketas rasite tinklalapyje www.lithuanian-internships.com/main

Virgis Kaveckas ir moterų klubas „Alatėja“ sausio 26 d. suregė puikią poezijos ir muzikos šventę bei Virgio Kavecko knygos „Aš rubinas, tu – šviesa!“ sutiktuves Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemont. Gausiai susirinkę klausytojai nenusivylė, juos pakerėjo muzika ir poezija. Vakarų pabaigoje autorius visiems norintiems pasirašė savo knygoje, o „Alatėjos“ moterys pakvietė prie vaišių stalo.

Nuotraukoje: Virgis Kaveckas, jam iš dešinės jo žmona Vida, iš kairės dukros Austėja ir Daumantė su vakaro programos dalyviais (Iš kairės): skaitovė Audra, akordeonistu Broniumi, dainininku Arūnu ir smuikininke Rasa.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Kviečiame dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės šventėje Navy Pier

LR generalinis konsulas Čikagoje bendradarbiaudamas su Čikagos laisvalaikio ir pramogų centru Navy Pier rengia Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventę „Celebrate Lithuanian Independence“. Renginyje vyks **kovo 10 d.**, sekmadienį, nuo 12 val. p. p. iki 5 val. p. p. Navy Pier centro „Crystal Gardens“ salėje. Šventės metu numatomi meno kolektyvų pasirodymai, bus sudarytos sąlygos verslininkų, menininkų bei organizacijų atstovų dalyvavimui.

Norinčius pristatyti savo kūrinius, veiklą ar pardavinėti lietuviškas prekes renginio metu, o taip pat norinčius tapti šventės rėmėjais ar kitaip prie jos prisidėti maloniai prašome apie tai pranešti generalinio konsulato darbuotojai Agnei Vertelkaitei el. paštu agne.vertelkaite@urm.lt arba telefonu 312-397-0382, tr. nr. 204.

LR generalinio konsulato Čikagoje info

Birželio 16–19 d. Talino universitete, Estija, vyks 10-oji **Baltų studijų Europoje konferencija „Kultūros, krizės ir susivienijimas baltiškame pasaulyje“**. Pranešimų laukiama šiose mokslo srityse: istorija ir atmintis; lingvistika; kultūrinės ir biografinės studijos; medija, filmų studijos ir komunikacijos; sociologija, jaunimo studijos ir lyties studijos; politikos studijos, tarptautiniai santykiai, teisė ir ekonomika bei aplinkos apsauga ir geografinė. Pranešimų santraukos turi būti pateiktos iki vasario 1 d. el. adresu: balticstudies2013@tlu.ee. Apie dalyvavimą konferencijoje bus pranešta kovo 1 d. Registracija vyks nuo kovo 1 d. iki birželio 1 d.

Daugiau informacijos gausite kreipdamiesi į Kerli Kangro ir Ramona Dremļuga (balticstudies2013@tlu.ee); adresas internete: <http://www.tlu.ee/?CatID=6323&LangID=2> ir http://depts.washington.edu/aabs/news/CBSE_2013_call.pdf

Spaudos naujienos

„Draugo“ redakciją pasiekė net keletas žurnalų, kuriuos siūlome skaitytojams pasikaityti. Tai „Pensininkas“, leidžiamas Čikagoje; anglų kalba JAV leidžiamas žurnalas „Bridges“; Lietuvoje leidžiamas leidinys „Ateitis“, kuriame rasite nemažai žinių ir apie JAV ateitininkiją bei Sao Paulo leidžiamas žurnalas „Mūsų Lietuva“.

Manome, kad šie leidiniai sudomins mūsų laikraščio skaitytojus.

„Draugo“ info